



# DZIENNIK URZĘDOWY

## KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO KRAKOWSKIEGO

KRAKÓW, DNIA 28 PAŹDZIERNIKA 1935 R.

### T R E Ś Ć :

Poz.	Str.
101. Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie dzieci — ofiar ruchu kołowego	182
102. Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego o opłatach szkolnych w szkołach zawodowych	182
103. Medal Pamiątkowy XV-lecia odzyskania morza	186
104. Formalności przy przejmowaniu obligacji 6% Pożyczki Narodowej przez spadkobierców	186
105. Wypłata wygranych 3% Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej	187
106. Niewłaściwe wystąpienie firm handlowych	188
107. Odciążenie gmin od prac, związanych z przeprowadzeniem ankiet i statystyk	188
108. Imprezy urządzone w szkołach	189
109. Składki w szkołach	190
110. Akcja szczepień przeciwbłoniczych w szkołach	190
111. Propaganda przeciwgruźlicza w szkołach	191
112. Zwolnienie od cła	191
113. Ulgi kolejowe młodzieży szkolnej	192
114. Mieszkania służbowe pracowników kontraktowych	192
115. Ryczałty wyjazdowe inspektorów szkolnych	193
116. Organizacja praktyki przedegzaminowej w szkołach średnich ogólnokształcących	193
117. Ulgi w opłatach szkolnych za dzieci funkcjonariuszy przedsiębiorstw państwowych	200
118. Konkursy	200
119. Komunikaty	201
120. DZIAŁ NIEURZĘDOWY:	
Protokół ze Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Krakowskiego Komitetu Okręgowego Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych, odbytego w Krakowie dnia 4 maja 1935 r.	202



101.

**OKÓLNIK Nr. 76 \*)**

z dn. 12 sierpnia 1935 r. (II-4261/35) w sprawie  
**dzieci-ofiar ruchu kołowego.**

Celem należytego uświadomienia młodzieży szkolnej o niebezpieczeństwie grożącym jej na ulicy, Ministerstwo poleca dyrekcjom i kierownictwom wszystkich podległych szkół, aby wychowawcy poszczególnych klas i oddziałów corocznie na początku roku szkolnego zwracali młodzieży szkolnej uwagę na konieczność ścisłego stosowania się do obowiązujących przepisów o ruchu na ulicach miast i drogach publicznych.

W szczególności należałoby wpoić w uczniów przeświadczenie, że

- 1) nie należy bawić się na szosach i ulicach,
- 2) samochód, będący w pełnym biegu nie da się raptownie zatrzymać,
- 3) wzbronione jest usiłowanie zawieszania się w tyle pojazdów,
- 4) nie należy szybko przechodzić przez jezdnię przed zbliżającym się samochodem, tramwajem,
- 5) idąc należy korzystać tylko z chodnika, a na jezdnię wkraczać wyłącznie w razie przechodzenia na drugą stronę ulicy,
- 6) przejścia przez jezdnię dokonuje się najkrótszą drogą — w pobliżu skrzyżowania ulic,
- 7) przechodzi się przez jezdnię krokiem przyspieszonym przy zwracaniu uwagi na pojazdy, nadjeżdżające z lewej, a następnie z prawej strony,
- 8) usłyszawszy nawoływania lub sygnał ostrzegawczy, należy obejrzeć się w kierunku głosu lub też zatrzymać się, by dać drogę pojazdowi,
- 9) stanie na jezdni i spacerowanie po niej jest wzbronione.

Pozatem należy również wyjaśnić uczniom rowerzystom, że w myśl obowiązujących przepisów nie wolno w czasie jazdy wykonywać popisowych ruchów i ewolucji, ścigać się z innym pojazdem, brać drugiego kolegę na rower, jakoteż obciążać rower ciężkimi przedmiotami — koniecznem natomiast jest przed użyciem roweru badać sprawność hamulców

i przyrządu sygnałowego, a w chwili nastania zmierzchu lub mgły, używać świecącej silnie latarki.

W związku z tem należy w szkołach powszechnych w oddziałach I i II-gim zwrócić szczególną uwagę na wiążący się z tą akcją materiał nauczania z zakresu kultury życia codziennego, wskazany w obowiązującym programie zajęć praktycznych, oraz na odpowiednie przystosowanie jego realizacji do warunków środowiska, w którym szkoła pracuje.

Podsekretarz Stanu:  
(—) *Prof. K. Chyliński.*

102.

**OKÓLNIK Nr. 79 \*)**

z dnia 8 września 1935 r. (I. R-7206 35)

**o opłatach szkolnych w szkołach zawodowych.**

Z mocą obowiązującą od dnia 1 września 1935 r. zarządzam pobieranie w państwowych szkołach, seminarjach i na kursach zawodowych następujących opłat szkolnych:

**I.** Takse za egzamin wstępny uiszczają wszyscy kandydaci przystępujący do tego egzaminu:

a) na kurs pierwszy w szkołach technicznych, średnich technicznych kolejowych, w szkołach i liceach handlowych, oraz w szkołach ogrodniczych i średnich rolniczych zł 5

b) w szkołach rzemieślniczo-przemysłowych (męskich i żeńskich), w szkołach mistrzowskich, w szkołach rękodzielniczych i gospodarczych żeńskich, seminarjach zawodowych żeńskich i w szkołach niższych technicznych kolejowych zł 3

c) we wszystkich gimnazjach zawodowych, zorganizowanych według nowego ustroju zł 5

**II.** Takse za badania psychotechniczne uiszczają wszyscy kandydaci poddawani tym badaniom:

a) w szkołach wymienionych w p. I ust. a) i c) zł 2

b) w szkołach wymienionych w p. I. ust. b) zł 1

\*) Przedrukowany z Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8 z r. 1935.



III. Takse wstępną czyli wpisowe uiszczają wszyscy uczniowie nowoprzyjęci do szkoły lub na kurs — we wszystkich szkołach oraz na kursach z wyjątkiem kursów wędrownych i kursów korespondencyjnych zł 10

IV. Taksa za egzamin końcowy we wszystkich szkołach i kursach zł 10

V. Taksa za świadectwa:

a) za świadectwo ukończenia szkoły lub kursu zł 5

U w a g a: Świadectwa (wykazy postępów) roczne, półroczne, względnie semestralne wydaje się bezpłatnie.

b) za duplikaty świadectw ukończenia szkoły lub kursu zł 10

c) za duplikaty świadectw (wykaz postępów) rocznych, półrocznych, względnie semestralnych zł 12

VI. Taksa administracyjna.

A. W s z k o ł a c h:

a) technicznych:

1) na wydziałach mechanicznych, mechanicznych kolejowych, elektrycznych, elektro-mechanicznych, mechaniczno-elektrotechnicznych, lotniczych, samochodowych, młynarskich, włókienniczych, górniczych, hutniczych, przemysłowo-leśnych rocznie zł 170

2) na wydziałach chemicznych, ceramicznych, piwowarskich rocznie zł 190

3) na wydziałach budowlanych, drogowych, drogobudowlanych, drogowo-wodnych, mierniczych, meljoracyjnych, miernictwa kopalnianego, eksploatacyjnych kolejowych rocznie zł 130

b) ogrodniczych średnich rocznie zł 190

c) ogrodnictwa w Poznaniu i w Państw. Wyższej Szkole Gospodarstwa Wiejskiego w Cieszynie rocznie zł 220

d) rolniczych średnich rocznie zł 80

e) kolejowych niższych rocznie zł 90

f) rzemieślniczo-przemysłowych męskich, rękodzielniczych i gospodarczych żeńskich

oraz w seminarjach zawodowych żeńskich rocznie zł 90

g) rzemiosł budowlanych, koszykarskich i szewskich rocznie zł 40

h) w liceach i szkołach handlowych rocznie zł 130

i) mistrzów mechaników, mistrzów budowlanych, drogowych i meljoracyjnych, oraz na kursie majstrów i podmajstrzych młynarskich w Bydgoszczy rocznie zł 100

j) w szkole wiertniczej w Boryslawiu rocznie zł 130

k) we wszystkich gimnazjach zawodowych, zorganizowanych według nowego ustroju rocznie zł 170

B. N a k u r s a c h:

a) radjotechnicznych, ogrodnictwa w Poznaniu i Wilnie rocznie zł 130

b) nadzorców drogowych i meljoracyjnych za cały kurs jednorazowo zł 30

c) gorzelniczych za cały kurs jednorazowo zł 20

d) praktyki ogrodniczej w Zaleszczykach jednorazowo zł 20

e) półrocznych dla elektromonterów, dla maszynistów i palaczy za cały kurs jednorazowo zł 30

f) rocznych elektromonterów i dla pracowników przemysłu metalowego rocznie zł 60

g) kilimkarstwa, płatne zgóry miesięcznie zł 12

h) rysunków zawodowych dla rzemieślników przemysłu metalowego, budowlanego i drzewnego, płatne zgóry miesięcznie zł 3

i) rysunku odręcznego, płatne zgóry miesięcznie zł 3

j) snycerstwa i rzeźbiarstwa dla rzemieślników przemysłu drzewnego, kamieniarskiego i sztukatorskiego, płatne zgóry miesięczne zł 3



k) rękodzielniczych, gospodarczych i handlowych, zorganizowanych przy szkołach średnich zawodowych i żeńskich seminarjach zawodowych, płatne zgóry

miesięcznie zł 5

l) rękodzielniczych i gospodarczych, zorganizowanych przy niższych szkołach zawodowych, płatne zgóry

miesięcznie zł 3

m) trykotarstwa maszynowego i haftu maszynowego, płatne zgóry

miesięcznie zł 5

n) wieczornych kroju i szycia, zorganizowanych przy państwowych szkołach i seminarjach zawodowych żeńskich, płatne zgóry

miesięcznie zł 5

o) korespondencyjnych — od przedmiotu, płatne zgóry

półrocznie zł 5

p) wędrownych, prowadzonych przez państwowe szkoły zawodowe żeńskie, płatne zgóry

miesięcznie zł 2

VII. Taksy, wpłacone przez uczniów i słuchaczy kursów, zwrotowi nie podlegają.

VIII. a) Prócz taks, wymienionych pod V b) i c), zainteresowani uiszczają opłatę stemplową znaczkami w wysokości przewidzianej w przepisach o opłatach stemplowych. Dyrekcje otrzymane znaczki nakleją na wydanym duplikacie i kasują.

b) Taksy, wymienione w punktach I, II, wzięte łącznie, rozdzielają Dyrekcje szkół pomiędzy egzaminatorów oraz prowadzących badania psychotechniczne, jako wynagrodzenie za udział w egzaminach; sumy uzyskane od uczniów z tego tytułu powinny być podawane w liście wypłat wynagrodzeń egzaminatorów.

c) Dochód z taks, wymienionych w punktach III, IV, V i VI, Dyrekcje szkół zatrzymują do swojej dyspozycji na pokrycie wydatków, przewidzianych w zatwierdzonych przez Kuratorjum Okręgu Szkolnego rocznych planach finansowo-gospodarczych.

Dyrekcje szkół, których zatwierdzone plany przewidują dochody większe od zatwierdzonych wydatków, przelewają nadwyżki za pośrednictwem P. K. O. na właściwe konta

Izb Skarbowych, względnie na konta Kas Urzędów Skarbowych na rachunek funduszu specjalnego Kuratorjum Okręgu Szkolnego pod nazwą „Taksa administracyjna“.

Dyrekcje szkół, których zatwierdzone plany przewidują dochody mniejsze od zatwierdzonych wydatków, otrzymują z Kuratorjum Okręgu Szkolnego brakujące sumy w formie dotacyj.

d) Sposób pobierania, przechowywania i księgowania sum otrzymywanych z powyższych taks normują przepisy rachunkowo-kasowe, wydane przez Ministerstwo W. R. i O. P.

IX. Do uiszczenia taks obowiązani są zasadniczo wszyscy uczniowie.

X. a) Taksy, wymienione w punktach I, II i IV, winny być wpłacane przed przystąpieniem do egzaminu; taksa wymieniona w punkcie III, winna być uiszczona, po przyjęciu ucznia do szkoły lub na kurs, nie później jednak niż w ciągu 3-ech tygodni od daty przyjęcia do szkoły oraz nie później niż w ciągu tygodnia od daty przyjęcia na kurs; taksy administracyjne, wymienione w punkcie VI B poz. b), c), d), e), winny być uiszczone przed przyjęciem na kurs.

b) Taksy administracyjne, wymienione w punkcie VI A. oraz p. VI B. poz. a) i f), powinny być wpłacane w dwóch równych ratach półrocznych z początkiem danego półrocza, jednak najpóźniej do dnia 20 listopada za I półrocze i do dnia 20 kwietnia za II półrocze.

c) Od uczniów, którzy przed ostatecznym terminem płatności taksy występują ze szkoły, można nie żądać opłacenia taksy.

XI. a) Dzieci czynnych funkcjonarjuszów państwowych i wojskowych zawodowych, pobierających uposażenie służbowe lub wynagrodzenie ze Skarbu Państwa, oraz dzieci czynnych funkcjonarjuszów przedsiębiorstw państwowych „Polskie Koleje Państwowe“ i „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“, o ile wykazują postępy w naukach dostateczne i sprawowanie dobre, z zastrzeżeniem, że ich rodzice nie posiadają znaczniejszego majątku, opłacają 30 proc. normalnej taksy, wskazanej w punkcie VI A.

b) Dzieci rodziców niezamożnych, o ile wykazują postępy w naukach dostateczne i sprawowanie dobre, mogą korzystać z częściowego lub całkowitego zwolnienia od taksy administracyjnej; w wyjątkowych wypadkach rów-



niez i dzieci czynnych funkcjonarjuszów państwowych i wojskowych zawodowych oraz dzieci czynnych funkcjonarjuszów przedsiębiorstw państwowych „Polskie Koleje Państwowe“ i „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“ mogą korzystać z częściowego lub całkowitego zwolnienia od zniżonej do 30 proc. taksy (punkt XI poz. a). Zwolnienia takie muszą jednak mieścić się w granicach normy dozwolonej.

Całkowite zwolnienia od taksy administracyjnej należy stosować w pierwszym rzędzie w odniesieniu do dzieci niezamożnych inwalidów wojennych oraz niezamożnych kawalerów orderu „Virtuti Militari“ i odznaczonych Krzyżem lub Medalem Niepodległości.

W gimnazjach zawodowych, otwieranych na podstawie ustawy o ustroju szkolnictwa z dnia 11 marca 1932 r., częściowe lub całkowite zwolnienia od taksy administracyjnej, oprócz wypadków, przewidzianych w ustępie drugim, należy stosować szczególnie w odniesieniu do dzieci, których rodzice pracują w tych zawodach, do których dane gimnazjum przygotowuje, przyczem oczywiście należy przestrzegać wymagań, dotyczących postępu w nauce i sprawowaniu się, o czem mowa w ustępie pierwszym.

c) Określonych wyżej poz. a) i b) zwolnień od opłaty taksy administracyjnej udzielają co półrocze Rady Pedagogiczne szkół stosownie do stanu majątkowego rodziców — uczniom, którzy pilnością i postępami w nauce na to zasługują. Rady Pedagogiczne powinny przy zwolnieniach od taks rozważyć dokładnie warunki, w jakich młodzież poza szkołami pozostaje. Opieka domowa ucznia może odwołać się od decyzji Rady Pedagogicznej, w wypadku odmówienia zwolnienia, do Kuratorjum, które rozstrzyga ostatecznie.

d) Radom Pedagogicznym przysługuje prawo udzielania zwolnień, przewidzianych w punkcie XI b), w wysokości nie przekraczającej 20%, a w gimnazjach zawodowych 40% wpływu, jaki osiągnęłaby szkoła, pobierając całkowitą takse administracyjną, wymienioną w punkcie VI A, od wszystkich uczniów zapisanych do szkoły.

e) Gdyby jakieś wyjątkowe względy zmuszały Radę Pedagogiczną do udzielenia zwolnień na kwotę wyższą, niż wyżej wskazana, winny Dyrekcje szkół uzyskać na to zgodę Kuratorjum Okręgu Szkolnego, występując

z wnioskami w I półroczu do dnia 1-go listopada — a w II półroczu do dnia 1-go kwietnia (w szkołach rzemieślniczych budowlanych do dnia 1-go lipca i 1-go stycznia).

f) Decyzja Rady Pedagogicznej o udzieleniu zwolnień od taksy administracyjnej następuje do dnia 20 października na skutek podania, wniesionego do Dyrekcji szkoły przez rodziców lub opiekę domową ucznia, w terminie najdalej do dnia 20 września. Dyrekcja szkoły może żądać uzupełnienia podania zaświadczeniem o stanie majątkowym.

g) Funkcjonariusze państwowi i wojskowi zawodowi oraz funkcjonariusze przedsiębiorstw państwowych „Polskie Koleje Państwowe“ i „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“ nie składają podań o udzielenie zwolnień, przewidzianych w punkcie XI a). Dyrekcja szkoły może jednak zażądać od nich w razie wątpliwości przedstawiania świadectwa o stanie majątkowym lub formalnego zaświadczenia, że interesowany jest funkcjonariuszem państwowym względnie funkcjonariuszem wymienionych przedsiębiorstw państwowych.

h) Uczniowie, którzy uzyskali zwolnienie od taksy w jednym półroczu, korzystają ze zwolnienia i w następnym półroczu szkolnym, o ile istnieją warunki, od których zależy zwolnienie.

i) Uczniowie niezwolnieni od taksy, obowiązani są wpłacić ją ratami półrocznymi bezwzględnie po zakomunikowaniu im odnośnych decyzji Rady Pedagogicznej, najpóźniej jednak do dnia 20-go listopada za I półrocze i do dnia 20-go kwietnia za II półrocze.

k) Nowowstępujący uczniowie w pierwszym półroczu szkolnym od żadnych opłat nie mogą być zwolnieni. Nie dotyczy to dzieci funkcjonarjuszów państwowych i wojskowych zawodowych. W wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie, Kuratorjum Okręgu Szkolnego będzie udzielało w drodze wyjątku ulgowych taks administracyjnych i zwolnień od nich nowowstępujących uczniów w 1-szem półroczu szkolnym.

**XII.** a) Od opłat, wymienionych w punktach I, II, III, IV, V i VI B., nikt zwolnionym być nie może.

b) W sprawach, związanych z pobieraniem (egzekwowaniem) taksy oraz umarzaniem w wyjątkowych wypadkach nieściągalnych taks, decyduje Kuratorjum Okręgu Szkolnego.



**XIII.** Z chwilą wejścia w życie niniejszego okólnika, uchylam zarządzenie z dnia 14-go czerwca 1934 r. (I. R-4545 34) o opłatach szkolnych w szkołach zawodowych (Dz. Urzęd. Min. W. R. i O. P. Nr. 6—7 z roku 1934, poz. 86). Zarządzenie z dnia 14 grudnia 1932 r. Nr. III H. G.-4842/32 w sprawie zwalniania od opłaty szkolnej uczenie kursów wędrownych obowiązuje nadal aż do odwołania.

#### Otrzymują:

Kuratorja Okręgów Szkolnych, Śląski Urząd Wojew., Wydz. Ośw. Publ., Liceum Krzemienieckie.

Minister Wyznań Religijnych  
i Oświecenia Publicznego:

(—) W. Jędrzejewicz.

#### 103.

Nr. O. 22766/35. Kraków, dn. 24. IX. 1935 r.

#### Do

**Inspektoratów Szkolnych, Dyrekcyj państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych i Kierownictw szkół powszechnych w Okręgu — w sprawie**

**Medalu Pamiątkowego XV-lecia  
odzyskania morza.**

Pragnąc upamiętnić XV rocznicę odzyskania przez Polskę wolnego dostępu do morza, oraz w związku z pierwszą zaoceaniczną podróżą statku motorowego „PIŁSUDSKI“, rozpoczynającego w dniu 15 września r. b. normalny rejs na linii Gdynia—New York, Zarząd Główny Ligi Morskiej i Kolonjolnej wybił pamiątkowy medal wg projektu profesora Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie Tadeusza Breyera.

Medal ten został artystycznie wykonany w bronzie przez Mennicę Państwową.

Cena za sztukę wynosi 2 złote. Dochód ze sprzedaży medalu przeznaczony jest w całości na zasilenie prac programowych Ligi Morskiej i Kolonjalnej.

Intencją Zarządu Głównego Ligi Morskiej i Kolonjolnej jest umożliwienie nabycia tego medalu przez najszerszy ogół obywateli, przy czym sam medal, będący niewątpliwie dla każdego nabywcy miłą pamiątką, traktuje Liga jako trwały środek propagandy spraw mor-

skich i kolonjalnych, oraz jako środek, umożliwiający zdobycie funduszków na ekspansję polską na terenach zamorskich.

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 16 września 1935 r. Nr. I. Pol. 3069/35 podaje powyższe do wiadomości celem zainteresowania nauczycielstwa i młodzieży szkolnej akcją Ligi.

Zarząd Główny Ligi Morskiej i Kolonjalnej w Warszawie, ul. Widok 10, pismem z dnia 24 września 1935 r. Nr. 1076 Adm/35 zawiadomił Kuratorjum, że wysłał bezpośrednio do Inspektoratów Szkolnych materiał propagandowy dla szkół powszechnych.

Przy najbliższej sposobności bez wydania osobnego zarządzenia, Kuratorjum prześle druki „Listy zapisów“, nadesłane dla szkół przez wymieniony Zarząd Główny.

Kurator Okręgu Szkolnego:

M. B. Godecki w. r.

#### 104.

Nr. O. 20538/35. Kraków, dn. 25. IX. 1935 r.

#### Do

**Inspektoratów Szkolnych, Dyrekcyj państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli i szkół zawodowych w Okręgu w sprawie formalności przy przejmowaniu obligacji 6% Pożyczki Narodowej przez spadkobierców.**

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 29 sierpnia 1935 r. Nr. I. R. 7441 35 podaje do wiadomości i stosowania poniżej umieszczony odpis zarządzenia Komisarza Generalnego 6% Pożyczki Narodowej z dnia 18-go sierpnia 1934 r. Nr. 24 619/35.

Przytoczony okólnik Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej z dnia 24 października 1934 r. Nr. 13471 34 w sprawie przejmowania subskrypcji przez spadkobierców podano do wiadomości i stosowania zarządzeniem, ogłoszonym w Dz. Urz. Kuratorjum w Nr. 11 poz. 144 z roku 1934.

Kurator Okręgu Szkolnego:

M. B. Godecki w. r.



„KOMISARZ GENERALNY  
6% Pożyczki Narodowej.

Nr. 24/619/35 Warszawa, dn. 18 sierpnia 1935 r.

Okólnikiem z dn. 24 października 1934 r. L. 13471/34 upoważniłem wszystkie Urzędy Skarbowe do stwierdzania praw spadkobierców po zmarłych subskrybentach obligacji 6% Pożyczki Narodowej.

Powyższe uprawnienie Urzędów Skarbowych dotyczy zarówno wypadków, gdy obligacje wypełnione na imię i nazwisko nieżyjącego subskrybenta, który subskrypcji dokonał za pośrednictwem władzy asygnującej, zostały zdeponowane w Kasach Urzędów Skarbowych, jak również wypadków subskrypcji poszczególnych prywatnych osób, które dokonały subskrypcji za pośrednictwem innych placówek subskrypcyjnych.

W związku z powyższem władze asygnujące, za pośrednictwem których zmarły subskrybent dokonał subskrypcji, nie są obowiązane badać uprawnienia spadkobierców i nie są obowiązane występować z odpowiednimi wnioskami do Urzędu Długów Państwa celem dokonania przelewu.

Zarówno Urzędy Skarbowe na podstawie wyżej cytowanego okólnika, jak również i Urząd Długów Państwa w Warszawie, zgodnie z obwieszczeniem moim z dnia 3 czerwca b. r. (Monitor Polski Nr. 147 poz. 172 z dnia 1 lipca r. b.), winny dokonywać przelewów na rzecz prawnych spadkobierców po zmarłych subskrybentach obligacji Pożyczki Narodowej, którzy, dziedzicząc obligacje Pożyczki Narodowej, udowodnią swe prawa spadkowe dokumentami wymaganymi przez obowiązujące przepisy prawne, a w wypadkach postępowania spadkowego uproszczonego — dokumentami, przewidzianymi w okólniku moim z dnia 24 października 1934 r. L. 13471/34.

(—) Podpis nieczytelny  
za KOMISARZA GENERALNEGO  
POŻYCZKI NARODOWEJ.

105.

Nr. O. 23866 35. Kraków, dn. 3. X. 1935 r.

Do

**Inspektoratów Szkolnych, Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych i Kierownictw szkół powszechnych w Okręgu — w sprawie wypłaty wygranych 3% Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej.**

Nawiązując do zarządzenia, ogłoszonego w Dz. Urz. Kuratorjum w Nr. 9 poz. 91 z roku 1935, na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 28 września 1935 r. Nr. I. R.

8542/35 podaję do wiadomości i stosowania poniżej umieszczone zarządzenie Delegata do spraw 3% Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej z dnia 27 września 1935 r. Nr. 28 w sprawie wypłaty wygranych.

Kurator Okręgu Szkolnego:  
M. B. Godecki w. r.

„MINISTERSTWO SKARBU

Delegat Warszawa, dn. 27 września 1935 r.  
do spraw 3% Premjowej  
Pożyczki Inwestycyjnej. PISMO OKÓLNE Nr. 28.

Do

Wszystkich Syndykatów  
i Placówek Subskrypcyjnych.

W uzupełnieniu pisma okólnego Nr. 26 z dnia 4. IX. b. r. w sprawie wypłacania wygranych 3% Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej podaję poniżej wzór zaświadczeń, wydawanych przez placówki subskrypcyjne w związku z wylosowaniem premji.

„ . . . . . jako placówka subskrypcyjna 3%  
(nazwa instytucji)  
Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej niniejszem stwierdza, że P. . . . . , zam. w . . . . . , subskrybował (a) w naszej placówce obligację 3% Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej emisji . . . . . Nr. . . . . serji . . . . . , na którą wylosowano w dniach . . . . . premję w kwocie zł. . . . . (słownie: . . . . . złotych).

Ponadto stwierdza się, że od P. . . . . przypada z tytułu nieopłaconych jeszcze . . . . . rat za wspomnianą obligację kwota zł. . . . . (słownie: . . . . . złotych), która podlega potrąceniu przy wypłacie wygranej.

Pieczęć i podpis.

Powyższe zaświadczenia zwolnione są od opłat stemplowych na mocy art. 154 ustęp 2 w związku z art. 141 pkt. 13 ustawy o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 404 z r. 1935).

Zarazem wyjaśniam, że, aczkolwiek w myśl powołanego na wstępie okólnika placówki winny przysyłać wzmiankowane zaświadczenie bezpośrednio instytucjom, upoważnionym do wypłacania wygranych, na skutek ich żądania, a to celem zabezpieczenia się przed nieporozumieniami lub nadużyciami, to jednak dla uproszczenia formalności mogą placówki wydawać wspomniane zaświadczenia do rąk zgłaszających się subskrybentów, którzy winni złożyć je instytucjom, wypłacającym premje.

Jednocześnie komunikuję, że urzędowa tabela wylosowanych w dniach 2—6 września 1935 r. premij do obligacji 3% Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej emisji I-szej ukazała się w Monitorze Polskim Nr. 214 z dnia 18. IX. 1935 r.

(—) A. Mantel.

Z-ca Delegata do spraw 3% Premjowej  
Pożyczki Inwestycyjnej.



106.

Nr. O. 23421/35. Kraków, dn. 3. X. 1935 r.

Do

**Inspektoratów Szkolnych, Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych i Kierownictw szkół powszechnych w Okręgu — w sprawie niewłaściwego wystąpienia firm handlowych.**

Szereg osób i firm handlowych usiłuje uzyskać zezwolenie na posługiwanie się podobizną Marszałka Piłsudskiego w celach konkurencyjno-handlowych, ofiarowując wzamian część dochodu na rzecz uczczenia pamięci Marszałka. Zgodnie ze stanowiskiem Naczelnego Komitetu Uczczenia Pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego tego rodzaju wystąpienia uważa za wysoce niewłaściwe i rozporządzeniem z dnia 24 września 1935 r. Nr. I. Pol. 2693/35 zwróciło uwagę, że wszelkie próby poszczególnych osób, czy firm w kierunku zainteresowania urzędów i szkół podobnymi ofertami winny być kategorycznie odrzucane.

Kurator Okręgu Szkolnego:  
*M. B. Godecki w. r.*

107.

Nr. O. 23055/35. Kraków, dn. 25. IX. 1935 r.

Do

**Inspektoratów Szkolnych, Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych i Kierownictw szkół powszechnych w Okręgu — w sprawie odciążenia gmin od prac, związanych z przeprowadzaniem ankiet i statystyk.**

Pan Prezes Rady Ministrów okólnikiem Nr. 9 z dnia 22 marca 1935 r. Nr. 58-24/3 zarządził, co następuje:

„1) Wszelkie zlecenia natury ankietowej, kierowane przez władze i urzędy centralne do władz i urzędów lokalnych, czy to z własnej

inicjatywy, czy z inicjatywy instytucji o charakterze społecznym, powinny być zaopatrywane zastrzeżeniem, że nie mogą być przekazywane do wykonywania gminom; to samo odnosi się do zleceń wydawanych przez władze i urzędy, bezpośrednio PP. Ministrom podległe.

2) Ankiety, których załatwienie wymaga niezbędnie uzyskania danych od gmin, mogą być przeprowadzane jedynie za zgodą moją i Pana Ministra Spraw Wewnętrznych; w związku z tem wnioski w sprawie tego rodzaju ankiet mają być zgłaszane do Pana Ministra Spraw Wewnętrznych, który udzieli odpowiedzi po porozumieniu się ze mną. Władze i urzędy lokalne, jako też instytucje o charakterze społecznym zgłaszają ewentualne wnioski ankietowe do Pana Ministra Spraw Wewnętrznych za pośrednictwem właściwego ministra.

3) Zasady, ustalone w punkcie 2, mają zastosowanie również w zakresie obciążania gmin obowiązkiem składania periodycznych sprawozdań statystycznych i prowadzenia rozmaitych ewidencji, rejestracji, wykazów i t. d.

Zasady, ustalone w punktach 1, 2 i 3, nie mają zastosowania w przypadkach, w których obowiązek gminy oparty jest na wyraźnym przepisie prawnym, a ponadto nie dotyczą dokonywania przez gminy prac i dostarczania danych ankietowych i statystycznych, niezbędnych dla Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w zakresie jego funkcji nadzorczych nad samorządem“.

W związku z powyższem na podstawie okólnika Nr. 82 Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 18 września 1935 r. (I. Pol. 1452/35) polecam bezwzględne przestrzeganie ustalonych powyżej zasad oraz dopilnowanie przestrzegania ich przez podległe szkoły.

Wnioski w sprawie uzyskania zgody Pana Prezesa Rady Ministrów w przypadkach omówionych wyżej w punkcie 2) kierować należy za pośrednictwem Kuratorjum do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego — Wydział Polityki Oświatowej.

Kurator Okręgu Szkolnego:  
*M. B. Godecki w. r.*



108.

Nr. O. 24079/35. Kraków, dn. 8. X. 1935 r.

Do

**Inspektoratów Szkolnych, Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych i Kierownictw szkół powszechnych w Okręgu — w sprawie imprez urządzanych w szkołach.**

Uzupełniając zarządzenie, ogłoszone w Dz. Urz. Kuratorjum w Nr. 10 poz. 131 z roku 1934 w sprawie imprez urządzanych w szkołach, zawiadomiam, że Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego okólnikiem Nr. 84 z dnia 30 września 1935 r. (I. Pol. 2474/35) zarządziło, co następuje:

1. Zezwoleń na urządzenie imprez w szkołach w zasięgu ogólnopolskim udzielać będzie odtąd jedynie Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i to zasadniczo tylko instytucjom i organizacjom o charakterze społecznym, o ile wykażą się odpowiednimi warunkami, poszczególnym zaś osobom tylko w wypadkach zupełnie wyjątkowych. Postanowienie powyższe nie dotyczy tego rodzaju imprez wewnątrzno-szkolnych, na które zezwolenia udziela dyrektor (kierownik) szkoły.

2. Zezwoleń na urządzenie imprez w obrębie poszczególnych Okręgów Szkolnych udzielać będą właściwe Kuratorja po zbadaniu naukowej, wychowawczej i artystycznej wartości zamierzonej imprezy, jej potrzeby, kwalifikacyj petenta, względnie charakteru ubiegającej się instytucji lub organizacji i t. d. Nie będą zatem udzielane zezwolenia osobom, które nie posiadają odpowiednich kwalifikacyj osobistych lub których imprezy mają charakter wyłącznie zarobkowy, a zbędne są ze stanowiska nauczania i wychowania. W żadnym razie udzielone zezwolenie nie może być uważane za równoznaczne z obowiązkiem popierania danej imprezy, n. p. z tytułu realizowania nowych programów lub t. p. Zależnie od treści i charakteru imprez zezwolenia mogą być ograniczane tylko do pewnych terenów.

3. Zezwolenia, udzielane przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz Kuratorjum, opiewać będą tylko na

przeciąg jednego roku szkolnego z tem, że mogą być cofnięte także i w ciągu roku szkolnego, jeżeli organizatorowie imprez nie będą się wywiązywali należycie ze swych obowiązków, przyjętych wobec władz szkolnych.

4. Kuratorjum prowadzić będzie dokładną ewidencję udzielonych zezwoleń i czuwać nad tem, by ilość ich odpowiadała rzeczywistym potrzebom szkoły i nie przekraczała właściwej miary. O zezwoleniach na urządzenie imprez w zasięgu ogólnopolskim Ministerstwo zawiadamiać będzie Kuratorja.

5. Imprezy, urządzone w szkołach na podstawie zezwoleń Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i Kuratorjum, będą mogły odbywać się jedynie w godzinach pozalekcyjnych i być przeznaczone tylko dla młodzieży szkolnej i jej rodzin.

6. Opłaty wstępne na imprezy, urządzone w szkołach, muszą być dostosowane do stopnia zamożności młodzieży i każdorazowo co do wysokości uzyskać zgodę Dyrekcji (Kierownictw) szkół.

Tak ustalone opłaty nie mogą żadną miarą być podwyższane przez organizatorów imprez pod rygorem cofnięcia udzielonego zezwolenia. Młodzieży niezamożnej, a zwłaszcza dzieciom rodziców bezrobotnych, należy zapewnić wstęp bezpłatny.

7. Zezwolenia, udzielane przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz Kuratorjum, mieć będą charakter fakultatywny; o dopuszczeniu bowiem odpowiednich imprez na teren szkoły, decydować będą zawsze Inspektoraty, Dyrekcje (Kierownictwa Szkół), mając na uwadze lokalne warunki pracy szkolnej i potrzeby terenu. Uczęszczanie młodzieży szkolnej na te imprezy może być jedynie dobrowolne.

8. Podania o zezwolenie na urządzenie imprez w szkołach powinny między innymi zawierać dokładny program oraz zobowiązanie się petenta do ścisłego zastosowania się do wymagań Inspektoratów i Dyrekcji (Kierownictw Szkół).

9. W sprawie wyświetlania filmów dla młodzieży szkolnej przez kina objazdowe obowiązywać będzie zasada, że mogą być wyświetlane jedynie te filmy, które przez Komisję badania filmów przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych zostaną uznane conajmniej ja-



ko „dozwolone dla młodzieży“, lub które zaleci Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

10. Taśmy filmowe, przeźrocza, oraz aparaty projekcyjne muszą znajdować się w stanie zupełnie dobrym.

11. Przy urządzaniu jakichkolwiek imprez szkolnych, a zwłaszcza przy wyświetlaniu filmów, muszą być zastosowane jak najdalej idące warunki bezpieczeństwa.

O powyższem zawiadamiam Inspektoraty Szkolne, Dyrekcje (Kierownictwa) szkół, polecając im równocześnie, by zgłaszającym się do nich organizacjom, zespołom i jednostkom podały treść niniejszego okólnika do wiadomości.

Kurator Okręgu Szkolnego:  
M. B. Godecki w. r.

#### 109.

Nr. O. 24742/35. Kraków, dn. 15. X. 1935 r.

#### Do

**Inspektoratów Szkolnych, Dyrekcyj państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych i Kierownictw szkół powszechnych w Okręgu — w sprawie**

#### **składek w szkołach.**

Okólnikiem Nr. 31 z dnia 19 marca 1935 r. Nr. I. Pol. 663/35 w sprawie składek szkolnych, ogłoszonym w Dz. Urz. Kuratorjum w Nr. 4 poz. 31 z roku 1935, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zwróciło specjalną uwagę na przeciążenie młodzieży szkolnej różnego rodzaju opłatami i składkami, zarządzając jednocześnie, aby wszelkie zbiórki na cele szkolne lub społeczne, choćby uzasadnione wychowawczo, miały charakter ściśle dobrowolny. Mimo to nie wszystkie szkoły należycie zrozumiały postanowienia powyższego okólnika i w dalszym ciągu nie przeciwdziałają w dostateczny sposób przeciążeniu finansowemu młodzieży.

W związku z tem P. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego okólnikiem Nr. 87 z dnia 5 października 1935 r. (I. Pol. 3368/35) polecił podać do wiadomości Dyrekcjom i Kierownictwom wszystkich szkół, nauczycielom i organizacjom, współpracującym

ze szkołą, treść okólnika z dnia 19 marca 1935 r. oraz zobowiązać szkoły, aby:

1. zawiadamiały przełożone władze szkolne o wszelkich próbach wywierania niedopuszczalnego nacisku na młodzież w kierunku zbierania od niej opłat i składek przez komitety, instytucje i organizacje społeczne,

2. nie podejmowały się egzekwowania od młodzieży opłat, nieprzewidzianych w odpowiednich zarządzeniach Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Kurator Okręgu Szkolnego:  
M. B. Godecki w. r.

#### 110.

Nr. O. 25413/35. Kraków, dnia 17. X. 1935 r.

#### Do

**Inspektoratów Szkolnych, Dyrekcyj państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych i Kierownictw szkół powszechnych w Okręgu — w sprawie**

**akcji szczepień przeciw błoniczym w szkołach.**

Podaję do wiadomości, że w roku bieżącym, podobnie jak w latach ubiegłych, w najbliższych już dniach rozpocznie się akcja szczepień przeciwbłoniczych w szkołach, prowadzona przez Ministerstwo Opieki Społecznej i podległe mu organy służby zdrowia.

Przypominając okólnik z dnia 23 stycznia 1930 r. (Nr. I. WF. 7625/29) w sprawie zwalczania błonicy przez szczepienie zapobiegawcze (Dz. Urz. Min. WR. i OP. z r. 1930 Nr. 2 poz. 20), na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 11 października 1935 r. Nr. I. WF. 3333/35 polecam Inspektoratom Szkolnym, Dyrekcjom i Kierownictwom szkół, zwłaszcza szkół powszechnych, ułatwić organom służby zdrowia (lekarzom powiatowym, miejskim) prowadzenie akcji szczepień przez współudział w propagandzie i udzielaniu wszelkich ułatwień i pomocy na terenie szkolnym.

Dzieci, szczepione po raz pierwszy, będą podlegały dwukrotnym szczepieniom, dzieci, szczepione już w latach ubiegłych, będą tylko jednokrotnie doszczepiane.



Dyrekcje i Kierownictwa szkół oraz lekarze szkolni zwrócą uwagę rodziców (n. p. na posiedzeniach Komitetów Rodzicielskich) na ważność tej akcji.

Kurator Okręgu Szkolnego:  
M. B. Godecki w. r.

#### 111.

Nr. O. 25433/35. Kraków, dn. 17. X. 1935 r.

#### Do

**Inspektoratów Szkolnych, Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych i Kierownictw szkół powszechnych w Okręgu — w sprawie**

**propagandy przeciwgruźliczej w szkołach.**

Podaję do wiadomości, że w czasie od dnia 1 grudnia b. r. do dnia 10 stycznia roku przyszłego (1936) Polski Związek Przeciwgruźliczy organizuje doroczne „Dni Przeciwgruźlicze“, poświęcone propagandzie przeciwgruźliczej oraz zbieraniu środków na walkę z gruźlicą.

Podobnie, jak w latach ubiegłych, na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 8 października 1935 r. Nr. I. WF. 3112/35 zalecam Inspektorom Szkolnym, Dyrekcjom i Kierownictwom szkół oraz ogółowi nauczycielstwa czynne współdziałanie w akcji propagandy przeciwgruźliczej, prowadzonej w „Dniach Przeciwgruźliczych“ przez Polski Związek Przeciwgruźliczy oraz wojewódzkie, powiatowe i lokalne Komitety „Dni Przeciwgruźliczych“.

W nawiązaniu do tej akcji należy w każdej szkole w pierwszej połowie grudnia przeprowadzić wykłady lub pogadanki na temat walki z gruźlicą, przyczem do wykładów tych i pogadań wykorzystać materiał propagandowy, jaki dostarczony zostanie szkołom przez Komitety „Dni Przeciwgruźliczych“. Do pogłębienia akcji uświadamiającej mogą być też organizowane konkursy i pokazy filmowe.

Akcja, uświadamiająca Komitety „Dni Przeciwgruźliczych“, nie może być połączona z rozsprzedażą na terenie szkół nalepek prze-

ciwgruźliczych lub jakimikolwiek obciążeniami materialnymi młodzieży szkolnej.

Kurator Okręgu Szkolnego:  
M. B. Godecki w. r.

#### 112.

Nr. O. 24932/35. Kraków, dn. 15. X. 1935 r.

#### Do

**Inspektoratów Szkolnych, Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych i Kierownictw szkół powszechnych w Okręgu — w sprawie**

**zwolnienia od cła.**

W myśl art. 22 ust. II p. 11 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 27 października 1933 r. o prawie celnym (Dz. U. R. P. Nr. 84 poz. 610) władze celne mogą zwalniać od cła przedmioty pokazowe i pomoce naukowe dla instytucji naukowych oraz dla szkół, zakładów naukowych i wychowawczych; zwolnienia te są dokonywane na podstawie zaświadczeń, przewidzianych w § 16 do p. 11 rozporządzenia z dnia 9 października 1934 r. w sprawie przepisów wykonawczych do prawa celnego (Dz. U. R. P. Nr. 90 poz. 820), które powinny być przedstawione urzędowi celnemu jednocześnie ze zgłoszeniem przedmiotów do odprawy celnej, a w każdym razie nie później, jak przed wydaniem ich do wolnego obrotu, gdyż tylko wtedy istnieje możliwość należytego ustalenia, czy dane, zawarte w zaświadczeniach, odpowiadają przedmiotom, zgłoszonym do odprawy celnej.

W praktyce zdarzają się jednak dość częste przypadki, iż omawiane zaświadczenia oraz wnioski o zwolnienie od cła są przedstawiane dopiero w pewien czas po dokonaniu odprawy celnej i wydaniu przedmiotów do wolnego obrotu, co pociąga za sobą w razie uwzględnienia takich wniosków zarządzenie zwrotu pobranych już należności celnych. Takie postępowanie nie odpowiada przepisom celnym i znacznie utrudnia urzędowanie. Poza tem nie zawsze jest możliwe ustalenie tożsamości już wydanych do wolnego obrotu przedmiotów, skutkiem czego w takich razach wnioski o zwrot uiszczonego cła muszą być załatwiane odmownie.



Na skutek pisma Ministerstwa Skarbu z dnia 27. VIII. 1935 r. Nr. D. IV. 21214/1/35 Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 7. X. 1935 r. Nr. I. Praw. 1480/87/35 zarządziło, aby szkoły, zakłady naukowe i wychowawcze przedstawiały urzędowi celnyemu zaświadczenia Kuratorjum, przewidziane w § 16 do p. 11 rozporządzenia z dnia 9 października 1934 r. w sprawie przepisów wykonawczych do prawa celnego, jednocześnie ze zgłoszeniem celnym, a w każdym razie nie później jak przed wydaniem przedmiotów do wolnego obrotu, względnie, o ile same nie załatwiają formalności celnych, aby zaświadczenia te dostarczały upoważnionym do załatwienia formalności celnych osobom we właściwym czasie.

Przy tej sposobności polecam ściśle przestrzeganie zarządzenia, ogłoszonego w Dz. Urz. Kuratorjum w Nr. 5 poz. 75 z roku 1933 w sprawie powyższej.

Do podań, wnoszonych do Kuratorjum, należy dołączać odpis faktury, względnie w razie niemożności dostarczenia jej należy dokładnie określić rodzaj sprowadzonego towaru, podając firmę i kraj, z którego przedmiot sprowadza się.

W celu poparcia produkcji krajowej zasadniczo można sprowadzać z zagranicy tylko te przedmioty, których nie wyrabia się w kraju.

Nadmieniam, że produkuje się w kraju mikroskopy i epidjaskopy (Dz. Urz. Kuratorjum Nr. 7 poz. 78 z roku 1935).

Kurator Okręgu Szkolnego:

*M. B. Godecki w. r.*

### 113.

Nr. O. 25431/35. Kraków, dn. 17. X. 1935 r.

Do

**Inspektoratów Szkolnych, Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych i Kierownictw szkół powszechnych w Okręgu — w sprawie  
ulg kolejowych młodzieży  
szkolnej.**

Na życzenie Ministerstwa Komunikacji, wyrażone w piśmie z dnia 3. X. 1935 r. Nr. HO. II. 24 101, Ministerstwo Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego — w związku z okólnikiem Nr. 77 z 6. IX. 1935 r. o legitymacjach szkolnych i ulgach kolejowych dla młodzieży szkolnej (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 158) rozporządzeniem z dnia 11 października 1935 r. Nr. I. Praw. 2540/154/35 wyjaśniło, że:

1. szkoły, zakłady naukowe i kursy, niewymienione indywidualnie w wykazie do ulg kolejowych, ogłoszonym w Dzienniku Taryf i Zarządzeń Kolejowych z dnia 1 września 1935 r. Nr. 34, nie są uprawnione:

a) do wystawiania swym uczniom (słuchaczom) legitymacyj szkolnych, ustalonych okólnikiem Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 77 z dnia 6. IX. 1935 r. (Dz. U. K. O. S. K. Nr. 9 poz. 93 z roku 1935),

b) do wydawania zaświadczeń szkolnych na ulgowe przejazdy kolejowe według dotychczasowego systemu. Między innymi instytucje oświaty pozaszkolnej nie mają obecnie prawa wystawiania legitymacyj szkolnych nowego wzoru i zaświadczeń szkolnych na ulgi kolejowe do czasu ogłoszenia osobnego wykazu tych instytucji;

2. stosownie do postanowień taryfowych nie może korzystać z ulg przejazdowych również młodzież, uczęszczająca na różnego rodzaju kursy, organizowane przy zakładach naukowych uprawnionych do ulg, jeżeli te kursy jako takie nie są wyszczególnione w wykazie; słuchaczom (uczniom) takich kursów nie przysługują oczywiście legitymacje szkolne według wzorów, ustalonych w okólniku Nr. 77.

Kurator Okręgu Szkolnego:

*M. B. Godecki w. r.*

### 114.

Nr. BP. 8818/35. Kraków, dn. 23. IX. 1935 r.

Do

**Inspektoratów Szkolnych, Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, oraz szkół zawodowych i rolniczych w Okręgu w sprawie  
mieszkań służbowych pracowników kontraktowych.**

Na podstawie okólnika Nr. 29 Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego



z dnia 13 marca b. r. Nr. B. P. 4884/35 podaje poniżej do wiadomości okólnik Nr. 7 Prezydium Rady Ministrów z dnia 1 marca 1935 r. Nr. 48-11/35 w sprawie mieszkań służbowych pracowników kontraktowych i polecam jak najściślejsze stosowanie postanowień, zawartych w tymże okólniku.

Kurator Okręgu Szkolnego:

M. B. Godecki w. r.

„PREZYDJUM RADY MINISTRÓW

Nr. 48-11/25.

Warszawa, dnia 1 marca 1935 r.

Mieszkania służbowe pracowników kontraktowych.

OKÓLNİK Nr. 7.

Do

wszystkich Ministerstw

w Warszawie.

Okólnik Pana Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 października 1930 r. L. 8936/30 w sprawie wzoru umów z państwowymi pracownikami kontraktowymi przewiduje między innymi przyznawanie tym pracownikom mieszkań służbowych bezpłatnie. Zarządzenie to pozostawało w związku z okolicznością, że wynagrodzenia pracowników kontraktowych, przyrównane do uposażeń funkcjonariuszów państwowych z przed 1 lutego 1934 r., nie obejmowały dodatku mieszkaniowego. Natomiast od dnia 1 lutego 1934 r., wobec zmiany systemu uposażeń funkcjonariuszów państwowych i przyrównywanych do grup uposażenia wynagrodzeń pracowników kontraktowych, odpadło uzasadnienie bezpłatnego przyznawania mieszkań służbowych pracownikom kontraktowym. Przy przydzielaniu więc mieszkań służbowych pracownikom kontraktowym, przyjętym do służby po dniu 31 stycznia 1934 r., należy w p. 2 umowy wstawić jako ustęp przedostatni postanowienie następujące:

„Pan . . . . . jest obowiązany . . . do zajmowania przydzielonego mieszkania służbowego na zasadach, ustalonych dla funkcjonariuszów państwowych. Mieszkanie to ma być opróżnione z dniem rozwiązania umowy niniejszej“.

Wyjątkowy przypadek późniejszego opróżnienia mieszkania służbowego po rozwiązaniu umowy normuje ust. 1 art. 38 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 323).

Natomiast tym pracownikom kontraktowym, którzy byli przyjęci do służby przed dniem 1 lutego 1934 r., należy nadal przydzielać lub pozostawić mieszkanie służbowe bezpłatnie, aż do czasu pierwszego po tej dacie podwyższenia wynagrodzenia zasadniczego. Przy zmianie bowiem wynagrodzeń tych pracowników na dzień 1 lutego 1934 r. nie brano pod uwagę dodatku mieszkaniowego, (którego nie pobierali), jako części składowej wynagrodzenia pobieranego poprzednio.

W razie przydzielania tym pracownikom mieszkań służbowych po dniu 1 lutego 1934 r., ustęp przedostatni p. 2 umowy otrzymuje brzmienie następujące:

„Pan . . . . . jest obowiązany . . . do zajmowania bezpłatnie przydzielonego mieszkania służbo-

wego. W razie podwyższenia wynagrodzenia zasadniczego przydzielenie mieszkania będzie się opierało na zasadach, ustalonych dla funkcjonariuszów państwowych. Mieszkanie to ma być opróżnione z dniem rozwiązania umowy niniejszej“.

Jeżeli pracownicy, o których mowa, mieli przydzielone mieszkania służbowe przed dniem 1 lutego 1934 r., umowa, zawarta z nimi, może pozostać bez zmiany aż do czasu pierwszego podwyższenia wynagrodzenia zasadniczego.

Przez wynagrodzenie zasadnicze rozumieć należy wynagrodzenie, odpowiadające uposażeniu zasadniczemu danej grupy.

Podsekretarz Stanu:

(—) K. Siedlecki.“

115.

Nr. I. 21625/35. Kraków, dn. 13. IX. 1935 r.

Do

Inspektoratów Szkolnych w Okręgu

w sprawie ryczałtów.

Zawiadamiam, że Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wyjaśniło zarządzeniem z dnia 7 września 1935 r. Nr. II-P. 3847/35, iż ryczałty, wypłacane Inspektorom Szkolnym i ich zastępcom na podstawie rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 25 maja 1926 r. (Dz. U. Min. WR. i OP. Nr. 10 poz. 115), obejmują również koszty podróży oraz diety, związane z wyjazdami ich na posiedzenia Rad Szkolnych Powiatowych.

Kurator Okręgu Szkolnego:

M. B. Godecki w. r.

116.

Nr. II-30918/34. Kraków, dn. 10. V. 1935 r.

Do

Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół  
średnich ogólnokształcących w Okręgu  
w sprawie

organizacji praktyki przed-  
egzaminowej w szkołach śred-  
nich ogólnokształcących.

Celem dostosowania zarządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie praktyki przedegzamino-



wej, zawartego w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa z r. 1926, Nr. 11, poz. 128 i 133, do warunków Krakowskiego Okręgu Szkolnego, zarządzam z ważnością od 20 sierpnia 1935 r., co następuje:

#### **A. Ogólna organizacja praktyki przedegzaminowej.**

1. Praktyka przedegzaminowa może być płatna lub bezpłatna. W pierwszym wypadku praktykant jest właściwie początkującym nauczycielem, który, zostając pod szczególną opieką dyrektora i innego doświadczonego nauczyciela, pełni normalne obowiązki nauczycielskie i przez to przygotowuje się do zupełnie poprawnego spełniania funkcji zawodowych w przyszłości, w drugim wypadku praktykant nie jest nauczycielem, lecz kandydatem na nauczyciela, przygotowującym się do zawodu.

2. Praktykę przedegzaminową można odbywać w posiadających odpowiednie warunki gimnazjach państwowych oraz gimnazjach prywatnych, korzystających z pełnych lub niepełnych praw szkół państwowych. Czy dana szkoła posiada odpowiednie warunki do zorganizowania praktyki przedegzaminowej, decyduje w każdym konkretnym wypadku Kuratorjum. W szkołach prywatnych, nie posiadających praw szkół państwowych, nie można bezwzględnie odbywać praktyki przedegzaminowej.

3. O doborze kierowników praktyki dla poszczególnych praktykantów decyduje Kuratorjum w porozumieniu z Dyrekcjami szkół i zainteresowanymi nauczycielami.

4. W wyjątkowych wypadkach, gdyby płatny praktykant miał być jedynym nauczycielem danego przedmiotu, Kuratorjum wyznaczy mu kierownika z jednego zakładu.

5. Kandydat stanu nauczycielskiego wnosi po złożeniu egzaminu magisterskiego względnie magisterskiego i doktorskiego na miesiąc przed rozpoczęciem półrocza, w którym zamierza rozpocząć praktykę przedegzaminową, podanie do Kuratorjum o wyznaczenie mu bezpłatnej praktyki przedegzaminowej. W wyjątkowych wypadkach, kiedy kandydat stanu nauczycielskiego został tuż po zdaniu egzaminu magisterskiego zakontraktowany przez Kuratorjum do szkoły państwowej lub zaangażowany do płatnej praktyki w szkole prywatnej, wnosi podanie do Kuratorjum o zor-

ganizowanie dla niego płatnej praktyki przedegzaminowej natychmiast po zapewnieniu sobie płatnej pracy. Ani sam fakt zakontraktowania w szkole państwowej czy zaangażowanie w prywatnej ani uzyskanie zezwolenia na nauczanie z Kuratorjum nie stanowi jeszcze podstawy do rozpoczęcia zorganizowanej praktyki przedegzaminowej; policzalną praktykę zaczyna się dopiero po otrzymaniu odpowiedzi na podanie, o którym mówi się powyżej i od daty oznaczonej w tej odpowiedzi.

6. Praktykę przedegzaminową rozpoczyna się w zasadzie na początku roku szkolnego. Rozpoczynanie jej w drugim półroczu, jakkolwiek dopuszczalne, nie jest ze względów ogólno-organizacyjnych i pedagogicznych wskazane. Rozpoczynanie praktyki w ciągu pierwszego lub drugiego półrocza, nie jest dopuszczalne.

7. Do podania o praktykę przedegzaminową należy dołączyć wszystkie dokumenty, wymienione w zarządzeniu Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego (Dz. Urz. Ministerstwa W. R. i O. P. z r. 1926, Nr. 11, poz. 128 i 133), t. j. życiorys, metrykę, dowód obywatelstwa polskiego, dyplom magistra i świadectwo lekarza powiatowego o przydatności do zawodu.

8. Podanie o wyznaczenie praktyki przedegzaminowej wnosi się do Kuratorjum albo bezpośrednio, albo za pośrednictwem szkoły, w której praktykant pracuje.

Za pośrednictwem swych Dyrekcyj wnoszą podania osoby, mające możliwość odbycia płatnej praktyki przedegzaminowej, t. j. kandydaci stanu nauczycielskiego, którzy już zostali zakontraktowani w szkołach państwowych, których zatem obowiązuje już droga służbowa, oraz osoby, zaangażowane do płatnej pracy przez szkoły prywatne. Bezpośrednio do Kuratorjum wnoszą podania wszyscy, którzy zamierzają odbyć bezpłatną praktykę w szkołach państwowych lub prywatnych. I w tym jednak wypadku może kandydat stanu nauczycielskiego zaznaczyć w podaniu, u którego z nauczycieli chciałby praktykować, wymieniając jego nazwisko i zakład, w którym jest zajęty, oraz oświadczyć, czy porozumiewał się z nim uprzednio i czy uzyskał jego zgodę. Starający się o bezpłatną praktykę kandydat, winien w każdym wypadku oznaczyć miejscowość, w której ma zapewnione środki utrzymania i zaznaczyć, czy w tej



jedynie miejscowości może praktykować, czy też może odbyć praktykę i gdzieindziej.

9. Kuratorjum załatwia podania o bezpłatną praktykę z początkiem roku szkolnego, jeżeli praktyka ma się rozpocząć w pierwszym półroczu, do końca stycznia zaś, jeżeli jej początek ma wypaść na drugie półrocze. Podania o płatną praktykę załatwia się najdalej w ciągu miesiąca od rozpoczęcia roku szkolnego względnie półroczu. Kuratorjum uwzględnia życzenie kandydata co do zakładu oraz osoby kierownika praktyki, jeżeli pozwolą na to ogólne wytyczne organizacyjne.

10. W razie dużego napływu zgłoszeń kandydatów, pierwszeństwo w uzyskaniu praktyki będą miały osoby, które przeszły przez studjum pedagogiczne.

11. Liczba praktykantów w jednym zakładzie musi być ograniczona. Szkoła może instruować tylko tylu praktykantów, ilu może skutecznie przygotować do zawodu. Liczba praktykantów, przypadających na jednego nauczyciela — kierownika, nie może przekraczać trzech.

12. Praktyka przedegzaminowa trwa przez pełne dwa lata szkolne. Jeżeli kandydat posiada prócz stopnia magistra stopień doktora lub studjum pedagogiczne Uniwersytetu Jagiellońskiego, przyczem kolejność uzyskania stopni względnie kolejność uzyskania stopnia magistra i odbycia studjum pedagogicznego jest obojętna, przez jeden pełny rok szkolny.

13. Odbywający w szkole państwowej płatną praktykę przedegzaminową kandydat stanu nauczycielskiego jest kontraktowym funkcjonariuszem państwowym, ma więc wszystkie prawa i obowiązki funkcjonariusza państwowego. Zakres obowiązkowych zajęć szkolnych wyznacza Dyrekcja gimnazjum z tem ograniczeniem, że praktykant nie może mieć w żadnym wypadku więcej godzin, niż przewidują normy, obowiązujące etatowego nauczyciela. To samo ograniczenie liczby godzin dotyczy płatnych praktykantów szkół prywatnych. Szczególne obowiązki płatnych praktykantów, wypływające z charakteru pracy, przygotowującej do zawodu, zostały wymienione w rozdziale o prawach i obowiązkach praktykantów, który określa także prawa, obowiązki i zakres zajęć praktykantów bezpłatnych.

14. Dyrekcje gimnazjów, w których kandydaci odbywają praktykę przedegzaminową,

mają obowiązek przedkładania Kuratorjum przy końcu każdego roku szkolnego wyczerpujących ocen i charakterystyk pracy tych wszystkich praktykantów, którzy ukończyli praktykę, przepracowawszy cały dwuletni względnie roczny okres w tym samym zakładzie i pod opieką tego samego dyrektora. Gdyby kandydat przenosił się po roku do innego zakładu, należy przesłać ocenę za okres roczny. Ocenę pracy za drugi rok praktyki przesyła w takim wypadku Kuratorjum Dyrekcja tego zakładu, w którym ta praktyka się odbyła. Kandydat ma prawo wglądu w ostateczną ocenę swej pracy, wystawioną przez Dyrekcję.

15. Na podstawie tych ocen oraz własnych obserwacji Kuratorjum wystawi kandydatowi, jeżeli uzna jego praktykę za zadowalającą, zaświadczenie z odbycia praktyki przedegzaminowej.

## **B. Prawa i obowiązki kandydatów, odbywających praktykę przedegzaminową. (Regulamin praktyki przedegzaminowej).**

### **P r a w a.**

1. Kandydat stanu nauczycielskiego, odbywający praktykę przedegzaminową, ma prawo przygotować się w ciągu swej dwuletniej względnie rocznej pracy do zawodu nauczycielskiego.

2. Ponieważ najważniejszym zadaniem nauczycieli jest wychowawcze oddziaływanie na młodzież, przygotowującego się do zawodu praktykanta nie można obarczać ani pracą czysto administracyjną, ani żadnymi czynnościami, niezwiązanymi bezpośrednio z pracą pedagogiczną.

3. Kandydat stanu nauczycielskiego ma w czasie swej praktyki prawo do istotnej fachowej opieki ze strony dyrektora i nauczycieli zakładu z szczególnem uwzględnieniem kierownika praktyki i innych specjalistów danego przedmiotu oraz kierownika Ogniska w zakresie działania właściwym tej instytucji. Traktowanie praktykanta przez starszych kolegów nie może nigdy podważać jego powagi wobec kształcącej się młodzieży.

4. Poza temi zasadniczymi prawami kandydat, odbywający bezpłatną praktykę przedegzaminową, ma prawo do:

a) korzystania z pomocy i urządzeń szkoły z pełną odpowiedzialnością za używane przedmioty;



b) korzystania z prac Ogniska własnego przedmiotu;

c) wypowiedzienia w okresie konferencji klasyfikacyjnych opinii o uczniach, których zna ze stałych swych hospitacji oraz wystawiania w II roku praktyki uzgodnionych z kierownikiem praktyki ocen klasyfikacyjnych uczniom tych klas, w których pracuje samodzielnie;

d) obejmowanie w drugim roku praktyki doraźnych płatnych zastępstw za chorych lub z innego powodu nie mogących pełnić służby nauczycieli;

e) pierwszeństwa po pomyślnem ukończeniu praktyki do stanowiska nauczyciela w państwowej szkole średniej przed tymi, którzy praktyki nie odbywali.

Natomiast nie ma praktykant prawa udzielania prywatnych lekcji uczniom zakładu, w którym odbywa praktykę.

### O b o w i ą z k i.

1. Kandydat stanu nauczycielskiego, odbywający bezpłatną praktykę przedegzaminową, podlega służbowo dyrektorowi zakładu oraz kierownikowi dydaktycznemu w zakresie, umożliwiającym realizację celu praktyki.

Aby ten cel osiągnąć, kandydat ma obowiązek dołożyć wszelkich starań, by przygotować się do skutecznego wykonywania zawodu nauczycielskiego.

W szczególności praktykant ma obowiązki:

a) poznania ważniejszych ustaw i rozporządzeń szkolnych z szczególnem uwzględnieniem ustawy ustrojowej;

b) dokładnego poznania programu typu szkoły, w której pracuje, a bardzo dokładnego programu własnego przedmiotu, oraz programu szkoły, stanowiącego podbudowę przynajmniej w zakresie własnego przedmiotu;

c) zapoznania się z podstawowymi dziełami pedagogiki i dydaktyki ogólnej;

d) teoretycznego i praktycznego zaznajomienia się z metodyką własnego przedmiotu;

e) stałego czytania czasopism fachowych;

f) stałego studjowania oficjalnych organów Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz Kuratorium Okręgu Szkolnego Krakowskiego;

g) dokładnego zapoznania się z podręcznikami własnego przedmiotu, używanymi w da-

nym typie szkoły oraz z używanymi w danej szkole podręcznikami przedmiotów korelujących;

h) uczestniczenia w posiedzeniach Rady Pedagogicznej i w posiedzeniach Komisji klasowych tych klas, w których pracuje z prawem głosu bez prawa głosowania. Co do przebiegu posiedzeń obowiązuje kandydata tajemnica służbowa pod rygorem utraty praktyki.

2. Przygotowanie się do pracy wychowawczej przez nauczanie odbywa się zasadniczo w następujący sposób:

Kandydat hospituje w I półroczu praktyki w 4—8 godzinach tygodniowo lekcje swego kierownika dydaktycznego.

W czasie hospitacji jest obowiązany uświadamiać sobie: 1) rozplanowanie lekcji, 2) zastosowanie metody pracy, 3) momenty wychowawcze, 4) dobór pomocy naukowych, 5) reakcję młodzieży, jako grupy, tudzież reakcję niektórych wybranych do obserwacji uczniów.

Krótką charakterystykę każdej lekcji z uwzględnieniem wyżej podanych punktów winien praktykant wpisywać do swego zeszytu hospitacyjnego i omówić ją (uwzględnić kilka lekcji odrazu) z kierownikiem dydaktycznym.

W drugim, trzecim i czwartym półroczu praktykant pracuje zasadniczo w dwóch klasach.

W drugim półroczu praktyki kandydat hospituje w dalszym ciągu w jednej klasie lekcje swego kierownika dydaktycznego, w drugiej zaś klasie pracuje częściowo samodzielnie pod stałym nadzorem kierownika.

Praca częściowo samodzielna polega na tem, że praktykant albo przeprowadza na zlecenie kierownika wyznaczone mu części lekcji, albo wykonywa według uznania kierownika jedną lub kilka po sobie następujących lekcji w całości. Tutaj należy także zrazu elementarne, w miarę zaś wżywania się kandydata w praktykę coraz intensywniejsze pomaganie kierownikom w przygotowywaniu pomocy naukowych do lekcji i ćwiczeń, przy konserwowaniu pomocy, w hodowli, w prowadzeniu wycieczek, przy przeglądaniu domowych wypracowań uczniów, przy poprawie zadań szkolnych i t. d.

Prowadzenie protokołu i omawianie lekcji hospitowanych obowiązuje nadal jak



w pierwszym półroczu; do każdej lekcji w klasie, w której praktykant pracuje częściowo samodzielnie, winien praktykant przygotować się pisemnie, omówić plan pracy z kierownikiem przed lekcją, a jego wykonanie po lekcji.

W III półroczu pracuje praktykant w dalszym ciągu częściowo samodzielnie w jednej klasie pod sporadycznym nadzorem kierownika, w drugiej klasie uczy zupełnie samodzielnie pod stałym nadzorem kierownika.

Wyboru klasy, w której praktykant ma pracować zupełnie samodzielnie, dokonywa dyrektor w porozumieniu z kierownikiem praktyki. Praktykant przedkłada kierownikowi szczegółowy plan pracy dydaktycznej dla tej klasy na całe półrocze, a niezależnie od tego przygotowuje pisemne elaboraty każdej lekcji.

W IV półroczu praktyki pracuje praktykant zupełnie samodzielnie w dwóch klasach pod doraźnym nadzorem kierownika. Praktykant przedkłada kierownikowi szczegółowe plany pracy na całe półrocze dla obu klas i przygotowuje krótkie konspekty każdej lekcji. Omawianie poszczególnych lekcji ma miejsce w miarę potrzeby i możliwości.

W wypadkach, w których przewidziano samodzielną lub częściowo samodzielną pracę praktykanta pod sporadycznym nadzorem kierownika, kierownik winien stale być obecnym na lekcjach praktykanta w ostatnich 30 dniach przed końcem półrocza lub roku szkolnego.

Na okres III i IV półrocza przypadają nadto hospitacje praktykantów u innych nauczycieli danego przedmiotu oraz nauczycieli przedmiotów korelujących. Liczbę i plan tych hospitacji określa dyrektor zakładu. W tym samym czasie winni praktykanci przysłuchiwać się raz na miesiąc wszystkim lekcjom całego dnia w jednej z klas, w których pracują. O terminach tych hospitacji również decyduje dyrektor zakładu.

Wymienione wyżej etapy usamodzielniania się praktykantów mogą ulegać według uznania kierowników praktyki skróceniu lub przedłużeniu zależnie od indywidualnych właściwości poszczególnych kandydatów.

Dla praktykantów, odbywających jedno-roczną praktykę przedegzaminową, naznaczone wyżej trudności stopniuje się nie co półrocza, lecz co kwartał.

3. Przygotowywanie się do zawodu w obrębie skutecznego oddziaływania wychowawczego w ściślejszym tego słowa znaczeniu, odbywa się przez zaznajamianie się kandydata pod kierunkiem dyrektora zakładu i opiekuna jednej z klas, w której praktykant pracuje, z pracą wychowawczą szkoły z szczególnym uwzględnieniem zagadnień opiekuństwa klasowego tudzież jednego wybranego przez praktykanta z pośród niżej wymienionych zagadnień wychowawczych oraz przez czynną pracę w zakresie tego problemu w drugim roku praktyki.

Wszyscy jednak praktykanci muszą zaznajomić się teoretycznie i praktycznie z następującymi problemami wychowawczymi: a) samorząd szkolny, b) Straż Przednia, c) czytelnictwo młodzieży, d) świetlice szkolne, e) harcerstwo, f) Przysposobienie Wojskowe (dla praktykantów — mężczyzn), g) jedno z kół (n. p. Czerwonego Krzyża, krajoznawcze, lub samokształceniowe).

4. Obowiązki, wymienione pod 1) oraz pod 3) dotyczą również kandydatów, odbywających płatną praktykę w szkołach państwowych lub prywatnych.

Obowiązki, określone w punkcie 2), muszą ulec wobec znacznej ilości obowiązkowych zajęć lekcyjnych płatnych praktykantów modyfikacji. W każdym razie obowiązuje ich przynajmniej hospitowanie lekcji kierownika dydaktycznego w I półroczu oraz prowadzenie w związku z tem protokołu hospitacji i omawianie hospitowanych lekcji, tudzież niezależnie od normalnego przygotowywania lekcji pisemne przygotowywanie się do każdej lekcji w jednej klasie w II, III i IV półroczu praktyki, omawianie planów lekcji z kierownikiem dydaktycznym oraz przebiegu i wyników tych lekcji, na których kierownik mógł być obecny.

### **C. Prawa, obowiązki i odpowiedzialność kierowników praktyki przedegzaminowej.**

#### **P r a w a.**

1. Każdy stały nauczyciel szkoły średniej ma prawo zgłosić do Kuratorium Okręgu Szkolnego gotowość przyjęcia na praktykę przepisanej liczby praktykantów.

2. Nauczyciel, mający pełną liczbę godzin, może kierować praktyką najwyżej 3 praktykantów, korzystający ze zniżki godzin najwyżej 2 praktykantów.



3. Nauczyciel— kierownik praktyki — ma prawo do udziału we wszystkich zebraniach i konferencjach, urządzanych dla lub przez praktykantów (konferencje dyrektorskie, ogniskowe, sekcij praktykantów i t. d.).

4. Wybór środków dydaktycznego, kształcenia praktykantów zależy w ramach regulaminu praktyk od uznania nauczyciela kierującego praktyką. Od nauczyciela-kierownika praktyki zależy też decyzja, w których klasach odbędzie się praktyka. Jedynie wybór klasy, w której praktykant ma po raz pierwszy pracować zupełnie samodzielnie przez całe półroczcie, należy do dyrektora Zakładu, który zasięgnie w tej sprawie opinii kierownika praktyki.

5. Kierownik praktyki może odstąpić po porozumieniu się z dyrektorem od ustalonego w regulaminie praktyki schematu stopniowania trudności w kształceniu dydaktycznym, jeżeli wymagają tego indywidualne właściwości kandydatów lub inne poważne względy.

#### O b o w i ą z k i.

Kierownik praktyki przedegzaminowej kandydatów stanu nauczycielskiego ma następujące obowiązki:

1. Pracuje nad dydaktycznym i metodycznym wykształceniem praktykantów w zakresie własnego przedmiotu, a mianowicie:

a) prowadzi wzorowe lekcje dla praktykantów,

b) omawia z nimi przebieg i wynik tych lekcji,

c) wprowadza stopniowo praktykantów w samodzielną pracę według schematu, ustalonego w regulaminie praktyki,

d) przegląda i poprawia plany samodzielnej pracy praktykantów, a to zarówno plany półroczne jak konspekty poszczególnych lekcji,

e) omawia z praktykantami przebieg i wyniki samodzielnie prowadzonych lekcji, o ile jest na całych lekcjach obecny,

f) kontroluje zapiski, notatki i pisemne sprawozdania praktykantów,

g) uczestniczy stale w samodzielnych lekcjach praktykantów w ostatnich miesiącach przed ukończeniem półrocza względnie roku szkolnego.

Planowana nieobecność na samodzielnych lekcjach praktykantów w innych okresach

roku nie wymaga każdorazowego zawiadomienia dyrektora zakładu.

2. Niezależnie od wyżej wymienionych zabiegów, wdrażających kandydatów w rozumienie i interesowanie się zagadnieniami dydaktycznymi i metodycznymi na tle konkretnych lekcji szkolnych, kierownik praktyki:

a) czuwa nad lekturą praktykantów, t. j. studjowaniem przez nich podstawowych dzieł pedagogiki i dydaktyki ogólnej, dzieł z zakresu metodyki własnego przedmiotu, czasopism fachowych oraz oficjalnych organów W. R. i O. P.;

b) ponieważ w kształceniu dydaktycznym praktykantów współdziałało Ognisko metodyczne, kierownik praktyki, o ile mieszka w miejscowości, będącej siedzibą Ogniska, jest obowiązany do uczestniczenia w konferencjach, zwoływanych przez kierowników Ognisk, a poświęconych sprawom dydaktycznego kształcenia praktykantów;

c) wprowadza, jeżeli sam jest opiekunem klasy, praktykantów w zagadnienia opieki klasowej;

d) układa plan, wedle którego praktykanci mają hospitować lekcje innych nauczycieli tego samego przedmiotu oraz nauczycieli przedmiotów korelujących i przedkłada go do zatwierdzenia dyrektorowi;

e) ustala stopnie uczniów tych klas, w których hospitują praktykanci, w ich obecności i po wysłuchaniu ich opinii; uzgadnia z praktykantami stopnie uczniów tych klas, w których praktykanci pracują samodzielnie; ponieważ i w tych wypadkach ponosi pełną odpowiedzialność za klasyfikację, jego zdanie w razie rozbieżności decyduje;

f) współpracuje z dyrektorem na ustaleniu charakterystyk i ocen praktykantów po ukończeniu przez nich praktyki.

#### O d p o w i e d z i a l n o ś ć.

1. Kierownik praktyki obowiązany jest czuwać nad tem, by nauka w klasach praktykantów odbywała się zgodnie z programem, w sposób wychowawczo i dydaktycznie właściwy, z osiągnięciem należytych wyników nauczania.

2. Kierownik odpowiada za przebieg i wynik klasyfikacji w klasach, w których pracują jego praktykanci podobnie jak za normalny przebieg nauki w klasach, w których odbywa się praktyka.



3. Kierownik praktyki nie odpowiada natomiast za ostateczny wynik dydaktycznego wykształcenia praktykantów.

#### **D. Rola dyrektora w przeprowadzaniu praktyki przedegzaminowej.**

Kandydat stanu nauczycielskiego, odbywający czy to płatną czy bezpłatną praktykę przedegzaminową, podlega służbowo dyrektorowi i jest obowiązany do wypełniania jego ściśle służbowych poleceń. W razie jaskrawego służbowego nieposłuszeństwa względnie wyraźnego zaniedbywania obowiązków przez praktykanta, dyrektor przedstawia w tej sprawie sprawozdanie Kuratorjum, które wyciągnie dalsze konsekwencje. W wypadkach koniecznych dyrektor ma prawo zawieszenia praktykanta aż do ostatecznego rozstrzygnięcia Kuratorjum.

Dyrektor zakładu, w którym odbywa się praktyka przedegzaminowa, ma następujące w związku z tem obowiązki:

1. Czuwa nad tem, aby zarówno kierownicy praktyki jak i sami praktykanci wypełniali swe, określone regulaminem, obowiązki.

2. Urządza na początku roku szkolnego konferencję wszystkich kierowników praktyki celem ustalenia szczegółowego planu pracy.

3. Urządza w tym samym czasie specjalną konferencję dla praktykantów ewentualnie w obecności kierowników praktyki celem wprowadzenia praktykantów w organizację dydaktycznej i wychowawczej pracy danego zakładu z uwzględnieniem udziału w niej praktykantów.

4. Wzywa praktykantów na posiedzenia Rady Pedagogicznej i jej organów z wyłączeniem tych posiedzeń, na których obecność praktykantów z jakichkolwiek powodów nie jest pożądana.

Praktykanci z reguły biorą udział w komisjach klasowych tylko tych klas, w których pracują.

5. Wobec tego, że każdy praktykant ma swego kierownika, odpowiedzialnego przede wszystkim za metodyczne wyrabianie praktykantów, dyrektor jest zasadniczo zwolniony od dydaktycznej opieki nad praktykantami, gdy jednak ma jakie spostrzeżenia tego rodzaju, komunikuje je kierownikowi praktyki względnie samemu praktykantowi w obecności kierownika.

6. Zatwierdza przedstawione mu przez kierowników praktyki plany hospitowania przez praktykantów lekcji innych nauczycieli tego samego przedmiotu względnie przedmiotów korelujących.

7. Wyznacza w porozumieniu z kierownikami praktyki klasy, w których praktykanci mają rozpocząć zupełnie samodzielną pracę.

8. Wyznacza, w wypadku, gdy kierownik praktyki nie jest opiekunem żadnej klasy, innego nauczyciela mającego wprowadzić praktykanta w obowiązki opiekuna klasowego, z reguły opiekuna jednej z klas, w której praktykant pracuje, w wyjątkowych wypadkach opiekuna innej klasy.

9. Osobiście wprowadza i instruuje praktykantów w pracy ściśle wychowawczej.

10. Wyznacza praktykantom w porozumieniu z nimi zagadnienia wychowawcze, które mają się specjalnie zajmować i otacza ich pracę w tym kierunku szczególną osobistą opieką.

11. Określa imprezy i uroczystości ogólnoszkolne, w których praktykanci powinni brać udział.

12. Przegląda od czasu do czasu notatki praktykantów z hospitacji i samodzielnie prowadzonych lekcji, prowadzi systematyczne zapiski z ich pracy wychowawczej.

13. Przedkłada Kuratorjum przy końcu każdego roku szkolnego charakterystyki i określa wyniki pracy tych wszystkich praktykantów, którzy ukończyli praktykę. Charakterystyki te należy uzgodnić z kierownikami praktyki poszczególnych praktykantów.

W razie przewidywanej zmiany na stanowisku kierownika szkoły należy zostawić w aktach szkolnych uzgodnione z kierownikami praktyki charakterystyki tych praktykantów, którzy ukończyli pierwszy rok praktyki.

#### **E. Współudział Ognisk metodycznych w kształceniu praktykantów.**

1. Kierownicy Ognisk metodycznych organizują „sekcję praktykantów“ przy każdym Ognisku z wybranym przez praktykantów przewodniczącym i sekretarzem.

2. Do sekcji należeć będą wszyscy praktykanci danego przedmiotu, pracujący w siedzibie Ogniska bez względu na przynależność ich zakładów do Ogniska.



3. Sekcja będzie odbywać zebrania pod opieką i kontrolą kierownika Ogniska.

Kierownik ustala, ewentualnie zatwierdza każdoroczny program pracy sekcji.

4. W zakres działalności sekcji wchodzi:

a) lektura i referaty na temat obowiązujących programów szkolnych,

b) referaty i zebrania dyskusyjne z zakresu metodyki danego przedmiotu,

c) omawianie używanych na terenie Ogniska podręczników danego przedmiotu.

5. Kierownicy Ognisk dopuszczają praktykantów do udziału w pracach Ogniska, n. p. do niektórych konferencji rejonowych i grupowych, do korzystania z poradni, biblioteczki i pracowni (w sposób oznaczony przez kierownika Ogniska odpowiednio do istniejących warunków).

6. Kierownicy ognisk zwołują na posiedzenia wszystkich kierowników praktyki danej miejscowości lub rejonu Ogniska w celu ustalenia wspólnych wytycznych w pracy.

#### F. Postanowienie przejściowe.

Zasady, wyluszczone w tem zarządzeniu, należy stosować w całej pełni do tych wszystkich praktykantów, którzy rozpoczną praktykę z początkiem roku szkolnego 1935/36. Częściowe stosowanie ich w miarę możliwości — do praktykantów, którzy będą w tym terminie już w toku praktyki, jest bardzo pożądane.

Kurator Okręgu Szkolnego:  
*M. B. Godecki w. r.*

117.

Nr. II-24321/35. Kraków, dn. 11. IX. 1935 r.

Do

**Dyrekeyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli i szkół zawodowych w Okręgu — sprawie ulg w opłatach szkolnych za dzieci funkcjonarjuszów przedsiębiorstw państwowych.**

Na podstawie okólnika Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Nr. 86 z dnia 3 października 1935 r. (Nr. I. R. 6127/35) wyjaśniam, że wszelkie ulgi w opła-

tach szkolnych i taksach egzaminacyjnych, przyznane czynnym funkcjonarjuszom państwowym i wojskowym zawodowym odnośnymi zarządzeniami Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, przysługują również czynnym funkcjonarjuszom przedsiębiorstw państwowych: „Polskie Koleje Państwowe“ i „Polska Poczta, Telefon i Telegraf“.

Dzieciom pracowników innych przedsiębiorstw państwowych, monopoli państwowych, Banku Polskiego, Banku Gospodarstwa Krajowego oraz Państwowego Banku Rolnego zniżki w opłatach mogą być udzielane tylko indywidualnie — w wypadku niezamieszalności i w granicach zwolnień, ustalonych odnośnymi zarządzeniami Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Kurator Okręgu Szkolnego:

*M. B. Godecki w. r.*

118.

#### KONKURSY

**z terminem czterotygodniowym od daty ukazania się niniejszego Nru Dziennika Urzędowego.**

Inspektor Szkolny w Końskich ogłasza konkurs na następujące posady kierowników: 1) 7-kl. publ. szkoły powsz. Nr. 1 w Końskich, 2) 7-kl. publ. szkoły powsz. Nr. 2 w Końskich, 3) 7-kl. publ. szkoły powsz. Nr. 3 w Końskich, 4) 3-kl. publ. szkoły powsz. w Rogowie, 5) 3-kl. publ. szkoły powsz. w Hucie, 6) 3-kl. publ. szkoły powsz. w Kornicy.

Kandydaci, ubiegający się o posady kierowników 7-klasowych szkół, mający ukończony Instytut Nauczycielski, względnie Wyższy Kurs Nauczycielski, będą mieli pierwszeństwo.

Należyce udokumentowane podania należy wnosić drogą służbową do Inspektoratu Szkolnego w Końskich.

Inspektor Szkolny Obwodu Krakowskiego w Krakowie ogłasza konkurs na następujące stanowiska kierowników szkół:

w powiecie krakowskim:

1) w 4-kl. publ. szkole powsz. w Balicach, 2) w 2-kl. publ. szkole powsz. w Pychowicach,



3) w 2-kl. publ. szkole powsz. w Rusocicach, 4) w 7-kl. publ. szkole powsz. żeńskiej Nr. III. w Wieliczce, 5) w 7-kl. publ. szkole powsz. żeńskiej Nr. IV. w Wieliczce;

w powiecie bocheńskim:

6) w 2-kl. publ. szkole powsz. w Kierlikówce, 7) w 4-kl. publ. szkole powsz. w Wiśniczu Starym, 8) w 4-kl. publ. szkole powsz. w Woli Zabierzowskiej, 9) w 3-kl. publ. szkole powsz. w Zbydniowie, 10) w 5-kl. publ. szkole powsz. w Rzezawie, 11) w 2-kl. publ. szkole powsz. w Tarnawie, 12) w 3-kl. publ. szkole powsz. w Okulicach, 13) w 3-kl. publ. szkole powsz. w Grobli, 14) w 7-kl. publ. szkole powsz. w Rajbrocie, 15) w 3-kl. publ. szkole powsz. w Niegowici;

w powiecie chrzanowskim:

16) w 7-kl. publ. szkole powsz. w Libiążu Wielkim, 17) w 7-kl. publ. szkole powsz. w Młoszowej.

Podania, odpowiednio udokumentowane, należy wnosić drogą służbową do Inspektoratu Szkolnego w Krakowie. Przy obsadzie stanowisk kierowników 7-klasowych szkół, będą mieli pierwszeństwo kandydaci z WKN.

## 119.

### Komunikaty.

Na podstawie ust. 1 artykułu 3 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych (Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 343) Kuratorium przyjęło do wiadomości zamknięcie z końcem roku szkolnego 1934/35 prywatnej koedukacyjnej szkoły powszechnej Towarzystwa Szkoły Ludowej w Wysowej.

Zawiadamia się, że na miejsce ś. p. Dra Adolfa Kłęska Urząd Wojewódzki umówił dwu lekarzy-chirurgów, a to Dra Henryka Mazanka, lekarza Szpitala Wojskowego w Krakowie, zamieszkałego przy ul. Dunajewskiego 3 III p., oraz Dra Jerzego Jasieńskiego, prymarjusza Oddziału Chirurgicznego Szpitala im. E. Narutowicza w Krakowie, zam. przy pl. Matejki 6 m. 6, którzy z dniem 1/X 1935 r. przyjmują funkcjonariuszów państwowych na karty porady w godzinach od 15 do 17.

Równocześnie Urząd Wojewódzki zawiadomił, że funkcjonariusze państwowi, zamieszkali na terenie dzielnic I, II, III, IV, VII, X, XI, XII, XIII, XIV, XVI, w razie konieczności wezwania lekarza-chirurga do domu chorego, winni zwracać się do Dra Mazanka, funkcjonariusze zaś, zamieszkali na terenie pozostałych dzielnic, do Dra Jasieńskiego.

Zarządzenie to nie dotyczy leczenia ambulatoryjnego.

W b. r. szk. czynne będą poradnie szkolne dla młodzieży szkół średnich państwowych w następujących dniach:

Poradnia internistyczna przy Klinice Lekarskiej U. J. ul. Kopernika 15 — w poniedziałki, środy i piątki (z wyjątkiem świąt) o godz. 16. Młodzież zamiejscowa może zgłaszać się w poradni w dni wyznaczone, w godzinach przedpołudniowych między 8—11-tą.

Porady w zakresie sportowo-lekarskim na tejże Klinice w soboty przedpołudniem.

Poradnia okulistyczna przy ul. Kopernika. Codziennie od 10—12-tej (z wyjątkiem świąt).

Poradnia dla dzieci i młodzieży nerwowej przy Klinice Neurologicznej U. J. W poniedziałki i czwartki od 9—11 (leczenie w godzinach popołudniowych).

Poradnia laryngologiczna przy Klinice Laryngologicznej U. J., szpital św. Łazarza, ul. Kopernika. Codziennie od 8—9 (z wyjątkiem świąt).

Poradnia ortopedyczna przy Klinice Chirurgicznej U. J. We wtorki i czwartki od 9—10 (leczenie w godzinach popołudniowych).

Poradnia dla wad wymowy przy Klinice Neurologicznej U. J. ul. Kopernika. W poniedziałki i czwartki od 9—11 (leczenie w godzinach popołudniowych).

Porady w zakresie chorób skórnych dla młodzieży żeńskiej udziela Dr. Ameisenówna, ul. Sławkowska 9, w poniedziałki, środy i piątki od godz. 8—9, a dla młodzieży męskiej Dr. Trzebieky, ul. św. Tomasza L. 26, codziennie od godz. 15—16.

Młodzież, zgłaszająca się do poradni, winna przedstawić „kartę szkolną lekarską“, dokła-



dnie wypełnioną w 2 egzemplarzach z podaniem rozpoznania lekarza szkolnego.

Młodzież, u której zachodzi potrzeba ponownego badania w poradni, powinna zgłaszać się do badań w terminach do badań przeznaczonych.

W wypadkach chorób poważniejszej natury wskazane jest przybywanie do poradni wraz z uczniem (uczenicą) ich opieki domowej.

Lekarz szkolny winien kontrolować, czy zalecenia poradni, dotyczące wykonania dodatkowych badań (bad. płwociny, zdjęcia rentgenowskie), szczególnie zaś zalecenia, dotyczące uczęszczania do szkoły, oraz ew. przeprowadzania leczenia są wykonane.

Lekarze poszczególnych szkół mogą na jeden termin przyjęcia skierowywać najwyżej 3 uczniów (nice) danego Zakładu, oprócz uczniów (nie), wyznaczonych przez poradnię do ponownego badania.

Poradnie są przeznaczone wyłącznie dla młodzieży niezamożnej.

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 7 września 1935 r. Nr. II. Pr. 1486/35 zawiadamia się, że Ministerstwo Spraw Wojskowych zabroniło używania w szkołach i oddziałach wojskowych „Zeszytu rysunkowego z terenoznawstwa (do nauki szkicowania), wydanego przez firmę „Cel“ Józefa Tomaszewskiego w Wilnie, ponieważ zeszyt ten zawiera 26 fałszywych znaków topograficznych.

Do nauki szkicowania wolno używać jedynie wydanego przez Główną Księgarnię Wojskową, a zatwierdzonego do szkół przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego aktualnego „Zeszytu rysunkowego z terenoznawstwa do nauki szkicowania“.

Nakładem Tow. Kultury i Oświaty ukazała się ostatnio w pięknej szacie wydawniczej, napisana w jęz. francuskim książka p. t.: *Communications Presentes au V-e Congrès International d'Éducation Familiale*. Bruxelles 31 juillet — 4 août 1935.

Na jej treść składają się referaty, wybrane z pośród kilkudziesięciu prac polskich, zgłoszonych przez Polski Komitet Organizacji V Międzynarodowego Kongresu Wychowania Rodzinnego w Brukseli.

Autorami referatów są pp. Z. Jaxa Bykowski, Z. Iwaszkiewiczowa, St. Szuman, J. Mirski, Wł. Sieroszewski, M. Niklewiczowa, M. Wittekówna, Wł. Hoszowska, A. Rudnicki, H. Siemieńska, L. Zamoyska, M. Wachowski, H. Naglerowa, A. Argasińska, D. Wyszynska i L. Greniewska.

Książkę poprzedza wstęp p. J a d w i g i M i c h a ł o w s k i e j, przewodniczącej Komitetu, poświęcony osobie J ó z e f a P i ł s u d s k i e g o. Autorka w pięknych, gorących słowach przytacza ostatnią wolę Marzałka, który dał całemu światu wzór miłości synowskiej, prrzykazując po śmierci złożyć swe serce u stóp matki, której — jak sam to niejednokrotnie zaznaczał — tyle miał w życiu do zawdzięczenia.

Prace powyższe zaznajamiają rodziców i wychowawców z nowymi ideałami wychowawczymi, kultywowanymi obecnie na gruncie polskim. Bazę dla rozważań zawartych w nich stanowi dziedzina psychologii dziecka i jego wychowawców: rodziców i nauczycieli. W dążeniu do stworzenia pełnej osobowości dziecka pedagogowie polscy nie tracą nigdy z oczu ideału społecznego i narodowego. Szkoła zaś polska dąży do zespolenia swych własnych wysiłków z wysiłkami rodzicielskimi.

Rozpatrywana pod tym kątem widzenia książka jest niezwykle cennym wkładem do niezbyt bogatej jeszcze u nas dziedziny współpracy domu rodzinnego ze szkołą.

Książka jest do nabycia we wszystkich księgarniach oraz w Towarzystwie Kultury i Oświaty (Warszawa, Al. Róż 2) — w cenie 5 złotych.

120.

## DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

### Protokół

**z Zwyczajnego Ogólnego Zgromadzenia Krakowskiego Komitetu Okręgowego Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych, odbytego w Krakowie dnia 4 maja 1935 r.**

Obecnych 43 osób.

Porządek dzienny:

1. Zagajenie.
2. Wybór prezydium Ogólnego Zgromadzenia.



3. Roczne sprawozdanie z organizacji T-wa w Okręgu.

4. Sprawozdanie

a) ze stanu finansowego wszystkich obwodów,

b) z akcji budowy szkół,

c) z działalności Zarządu.

5. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.

6. Dyskusja nad sprawozdaniami.

7. Plan pracy na rok 1935.

8. Budżet Okręgu na rok 1935.

9. Wybór nowego Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

10. Wnioski.

ad 1) Wobec usprawiedliwionej chorobą nieobecności prezesa Okręgu T-wa p. Dra Franciszka Parylewicza, zebranie zagał wiceprezes Zarządu Okręgu p. Władysław Kabaciński, stwierdził prawomocność Ogólnego Zgromadzenia zgodnie z ust. I-szym § 37 statutu, podkreślił znaczenie niniejszego zjazdu jako pierwszego, który ma się zastanowić nad dotychczasową pracą Zarządu Okręgu z wyboru i nad dalszym rozwojem T-wa, poczem powitał obecnych przedstawicieli władz i instytucyj w osobach pp. Naczelnika Ludwika Osieckiego, reprezentującego JWP. Wojewodę Krakowskiego, Płk. Witkowskiego, reprezentującego Dowódcę D. O. K. V, Radcę, Kolinka, przedstawiciela Dyrekcji Okręgu Poczty i Telegrafów, Senatora Sieńkę, prezesa Zarządu Okręgu Związku Nauczycielstwa Polskiego i delegatów Komitetów Obwodowych.

ad 2) Na wniosek wiceprezesa p. Wł. Kabacińskiego wybrano jednomyślnie na przewodniczącego Ogólnego Zgromadzenia p. M. B. Godeckiego, Kuratora Okręgu Szkolnego Krakowskiego. Pan Kurator wybór przyjął, podziękował zebrany za zaufanie i powołał w skład prezydium Zgromadzenia PP. posła Tadeusza Gdulę, Dyrektora Emila Hollendra i Inspektora Szkolnego Andrzeja Marszałka, jako sekretarza.

Zebrani Delegaci przyjęli bez zmian porządek obrad, zaprojektowany przez Zarząd Okręgu, i wybrali przez aklamację Komisję Matkę oraz Komisję Wnioskową. W skład Komisji matki weszli: pp. Dr. Antoni Górny — przewodniczący, dyrektor gimnazjum Kazimierz Lewicki, dyrektor seminarjum Edmund Massalski, Jan Kupiec i Inspektor Szkolny Stanisław Rychter. W skład Komii

sji Wnioskowej weszli: pp. Starosta Gliszczyński Stanisław, Gunia Franciszek Inspektor Szkolny, Preidl Bronisław, kierownik szkoły.

ad 3) Punkt trzeci porządku dziennego referował wiceprezes p. Wł. Kabaciński. Zarząd Okręgu, wymieniony w sprawozdaniu Zarządu Okręgu za rok 1934 (które każdy z obecnych na sali otrzymał), pracował do ostatnich dni bez zmian osobowych. Przystępując do pracy w roku 1934, postawił sobie Zarząd trzy zadania:

a) rozszerzenie sieci organizacyjnej T-wa.

b) zdobycie funduszków na budownictwo szkolne,

c) podział tych funduszków między obwody szkolne.

Sprawozdawca charakteryzuje procentowo stan organizacyjny w poszczególnych obwodach, porównuje ilość Kół i członków ze stanem roku ubiegłego, z czego wynika, że Kół przybyło (według stanu z dnia 1 stycznia 1935) 259, członków zwyczajnych 7.754, dożywotnich 89. Stan w dniu 1 stycznia 1935 był następujący:

1810 Kół,

1779 Delegatur,

45779 członków zwyczajnych,

95 członków dożywotnich.

Stwierdza nadmierną ilość delegatur w stosunku do liczby Kół. Ten stan w przyszłym roku winien się polepszyć na korzyść Kół w tych miejscowościach, gdzie są ku temu warunki. Zanalizował aktywność niektórych obwodów pod względem ilości Kół i członków, wysuwając na pierwsze miejsce miasto Kraków oraz Nowy Targ.

Dochodzi do wniosku, że wynik akcji organizacyjnej, zestawionej z tabeli na str. 6-ej sprawozdania Zarządu Okręgu za rok 1934, jest bardzo skromny, a nawet niezadowalający. Otwiera się tu pole działania dla przyszłego Zarządu, jak również dla niższych komórek organizacyjnych, by zwiększyć liczbę członków oraz Kół, a zniknie wtedy dopiero ta nadmierna ilość delegatur. Tam, gdzie Komitety Obwodowe działały sprawnie, (Kraków miasto, Nowy Targ, Miechów, Częstochowa, Kraków powiat, Biała) tam i sieć organizacyjna przedstawia się korzystnie.

Dużą troską Zarządu Okręgu było zdobycie funduszków dla T-wa i podniesienie wpły-



wów pieniężnych w komórkach organizacyjnych. W tych sprawach zwracał się Zarząd Okręgu i bezpośrednio do społeczeństwa o wydatne poparcie celów T-wa. Odegrała tu rolę i propaganda. Zarząd Okręgu wysłał w teren 200.000 odezw okolicznościowych z okazji Imienin Marszałka Piłsudskiego, 100.000 blankietów nadawczych P. K. O. z apelem do społeczeństwa o dobrowolne datki pieniężne na cele T-wa, materiał propagandowy na Tydzień Szkoły Powszechnej, oraz 800.000 sztuk ulotek ilustrowanych do młodzieży szkolnej.

W dalszym ciągu sprawozdania naświetla p. Kabaciński wyniki akcji w zakresie budownictwa szkolnego oraz polemizuje z przeciwnikami T-wa, którzy głoszą, iż budowa szkół winna się oprzeć wyłącznie na budżecie państwowym i samorządowym. — Życie przekreśliło ten postulat, gdyż Rząd preliminuje wprowadzić pewne kwoty na budownictwo szkolne, ale ich nie realizuje ze względu na trudności budżetowe. Samorządy również nie są w stanie podolać temu zadaniu. Dlatego więc pomoc społeczeństwa jest konieczna i to za pośrednictwem T-wa. Stwierdza, że w Okręgu krakowskim zachodzi potrzeba budowy około 10.000 izb szkolnych. Sprawa ta musi być rozłożona planowo i na szereg lat. W ubiegłym roku przy pomocy zasiłków T-wa wybudowano 317 izb szkolnych, oraz odremontowano 136 budynków szkół powszechnych zniszczonych przez powódź.

Odnosnie do podziału funduszy, to Zarząd Okręgu dążył przede wszystkim do wykończenia budynków szkolnych i udzielał pożyczek oraz zapomóg tam, gdzie gminy dawały największą gwarancję oddania do użytku szkoły pewnej ilości izb szkolnych z końcem sezonu budowlanego.

Reasumując swoje sprawozdanie, p. wiceprezes podkreślił zbyt małe wpływy pieniężne ze strony społeczeństwa dorosłego, a natomiast dużą ofiarność ze strony młodzieży szkolnej i nauczycielstwa. Najpilniejszym zatem zadaniem nowego Zarządu będzie wyjście do społeczeństwa, zdobycie go masowo przez zakładanie komórek organizacyjnych przy urzędach i instytucjach.

W ubiegłym roku T-wo zostało uznane za stowarzyszenie wyższej użyteczności publicznej, będzie więc miało wstęp do szkoły, co powinno się odbić dodatnio tak pod wzglę-

dem wychowawczym, jakoteż finansowym.

ad 4 ab) Skarbnik Zarządu Okręgu p. Ludwik Osiecki omówił bilans T-wa za rok 1934, wykonanie budżetu oraz akcję budownictwa szkolnego.

#### A) STAN CZYNNY.

##### I. Gotówka dyspozycyjna:

1. Na koncie P. K. O. Nr. 406.650 . . .	3.004·22	
2. Na książ. oszczędn. P.K.O.Nr.11712-U	142.000·—	
3. W kasie podręcznej	60	
Razem gotówką	145·004·82	145.004·82
II. Druki i materiały wartościowe . . .	90.751·05	90·751·05
III. Dłużnicy:		
1) Koła za otrzy- many materiał wart.	875.172·25	
2) Szkoły i inspek- tor. za otrzymany materiał wart. . .	100.046·04	
3) Samorządy za u- dzielone pożyczki na budowę szkół powszechnych . .	494.500·—	
4) Różni (na opłaty pocztowe) . . .	1·38	
Razem dłużnicy	1,469·719·67	1,469.719·67
Razem stan czynny:		<u>1,705.475·54</u>

#### B) STAN BIERNY.

##### I. Wierzyciele:

1. Zarząd Główny T.P.B.P.S.P. . .	327.993·72	
Razem wierzyciele	327.993·72	327.993·72
Razem stan bierny:		<u>327.993·72</u>

#### REKAPITULACJA.

A) Stan czynny . . . . .	1,705.475·54
B) Stan bierny . . . . .	<u>327.993·72</u>

##### Majątek Komitetu Okręgowego:

1. Majątek własny .	1,299.052·84	
2. Fundusz dochodów niestałych . . .	78.428·98	
Razem	<u>1,377.481·82</u>	<u>1,377.481·82</u>

W kwocie 78.428.98 zł. znajduje się 50.613 zł. wynikające z prowizorycznego obliczenia złożonego Zarządowi Głównemu w piśmie Komitetu Okręgowego z dnia 7. I. 1935, jako należność 75 proc za rok 1933 i 1934 przypadająca na rzecz funduszu Komitetu Okręg.

Należnością 25 proc. za powyższy okres, wynikającą z tego pisma, uznano rachunek Zarządu Głównego, zatem część ta nie mieści się w kwocie 78.428 zł. 98 gr.



Bilans za rok 1934 na dzień 31 grudnia 1934 przedstawia się następująco:

A K T Y W A	zł	gr	P A S Y W A	zł	gr
Gotówka w Kasie podręcznej . .		60	Fundusz Komitetu Okręg. . .	1,299.052	84
„ na koncie P. K. O. . .	3.004	22	Dochody niestałe . . . . .	78.428	98
„ na książeczce P. K. O. . .	142.000	—	Zarząd Główny . . . . .	327.993	72
Druki i materiał wartościowy . .	90.751	05			
Koła . . . . .	875.172	25			
Szkoły . . . . .	100.046	04			
Samorzady . . . . .	485.500	—			
Inspektoraty (pożyczki na bud. szkół)	9.000	—			
Dłużnicy różni (zaliczki na wyd. adm. rzecz.) . . . . .		1 38			
Razem . . . . .	1,705.475	54	Razem . . . . .	1,705.475	54

### Wykonanie budżetu w r. 1934.

L. p.	Tytuł przychodu	Preliminowane dochody w r. 1934 złotych	Rzeczywiście osiągnięte dochody w r. 1934 złotych	L. p.	Tytuł rozchodu	Preliminowane rozchody w r. 1934 złotych	Rzeczywiście rozchody w r. 1934 złotych
1.	Pozostałość gotówki na dzień 1. I. 1934 r.	119.308.02	119.308.02	1.	Pożyczki na budowę szkół	431.200.—	494.500.—
2.	Subwencje Zarządu Głównego	229.000.—	230.000.—	2.	Zasiłki bezzwrotne	107.800.—	6.300.—
3.	Wpływy Kół za materiał	310.000.—	247.029.43	3.	Remont szkół zniszczonych przez powódź	— —	34.250.—
4.	Znaczki na świadectwa	60.000.—	112.314.66	4.	Przelew 25 proc. Zarządowi Głównemu	130.000.—	57.797.—
5.	Ofiary i imprezy	50.000.—	7.413.66	5.	Wynagrodzenie personelu biurowego	2.400.—	2.649.48
6.	Tydzień Szkoły Powszechnej		36.658.36	6.	Wydatki kancelaryjne Okręgu	5.850.—	1.982.14
7.	Różne		45.53	7.	Wydatki Obwodów i Kół	5.530.—	— —
8.	Sumy obce		133.80	8.	Organizacja Tygodnia Szkoły Powszechnej	— —	9.657.56
				9.	Urządzenie biura Okręgu	— —	496.05
				10.	Zwrot kosztów podróży Delegatów	500.—	154.60
				11.	Różne	1.500.—	110.43
				12.	Expedyt	— —	1.38
				13.	W kasie podręcznej	— —	60
				14.	Saldo na koncie P. K. O.	83.528.02	145.004.22
		768.308.02	752.903.46			768.308.02	752.903.46

Następnie podaje wysokość pożyczek i zasiłków przyznanych poszczególnym obwodom szkolnym na budownictwo w r. 1934.

Pożyczki i zasiłki na budowę szkół otrzymały obwody szkolne w następującej wysokości:



	pożyczki	zasilku
	zł.	zł.
Biała	21.000	500
Busk Kiel.	28.500	3.000
Częstochowa	23.000	—
Gorlice	27.000	500
Kraków m.	—	—
Kraków	48.000	—
Kielce	55.000	—
Końskie	21.000	—
Mielec	7.000	—
Miechów	44.000	—
Nowy Sącz	25.800	—
Nowy Targ	29.000	—
Ostrowiec	35.000	—
Radom	20.200	—
Sosnowiec	27.000	—
Tarnów	62.000	2.300
Wadowice	21.000	—
Razem	494.500	6.300

ad 4c) Sprawozdanie z działalności Zarządu złożyli p. Wł. Kabaciński i p. M. Baścik. Ze sprawozdania p. Wł. Kabacińskiego wynika, że Zarząd Komitetu Okręgowego odbył trzy posiedzenia plenarne. Na tych posiedzeniach omówiono sposoby zebrania funduszy, rozdział tychże funduszy oraz przygotowanie sprawozdania na Ogólne Zgromadzenie. Wydział Wykonawczy odbył 17 posiedzeń. Dodatkową pracą Zarządu była sprawa zniszczonych szkół powodzią. Na remont szkół zniszczonych przez powódź wydano z kasy T-wa 34.250 zł., a z Powodziowego Komitetu Odbudowy 30.000 zł. Przy pomocy tych funduszy szybko uruchomiono szkoły we wszystkich miejscowościach dotkniętych powodzią, co stwierdził Pan Minister W. R. i O. P. w czasie inspekcji Okręgu we wrześniu ub. roku. Są jednak jeszcze miejscowości, gdzie zachodzi konieczna potrzeba całkowitej odbudowy szkół zupełnie zrujnowanych lub zniesionych przez powódź. Podnosi, że prowadzenie biura było bardzo oszczędne i sprawne. Zasługa to przede wszystkim p. Ptaszyńskiego, za co składa mu podziękowanie.

Organizację Biura Komitetu Okręgowego referował p. Michał Baścik, sekretarz Okręgu. Biuro zatrudnia trzech urzędników.

1) P. Ptaszyńskiego Stanisława, nauczyciela szkół powszechnych w Krakowie za zniżką godzin, nie pobierającego żadnego wy-

nagrodzenia z T-wa. Pełnił on czynności kierownika biura, prowadził sekretarstwo, księgowość i większość ksiąg wymienionych w sprawozdaniu;

2) Oleksiakówny Julji, stenotypistki, prowadzącej również dziennik podawczy, ekspedyt, ewidencję aktów, księgę numeracji Kół i Delegatur, obciążenia w kartotekach Kół i Delegatur. Wynagrodzenie 130 zł. miesięcznie, płatne zdołu;

3) p. Gotkiewicza Tadeusza, rejestrującego wpłaty Kół w kartotekach Kół i Delegatur. Płaca miesięczna 100 zł., płatne zdołu.

Biuro mieści się w budynku P. K. O. przy Kuratorjum O. S. Kr. i zajmuje jeden pokój, korzystając z pomocy kancelaryjnej Kuratorjum.

Biuro ma utrudnienia w pracy z powodu nienadsyłania w terminie sprawozdań przez Komitety Obwodowe, odnośnie do rozdzielników materiału wartościowego. Przy nadsyłaniu podań o pożyczki i zasilki jest w bardzo wielu wypadkach brak załączników wymaganych instrukcją T-wa, co powoduje długą i uciążliwą korespondencję. Również brak bliższych danych na odcinkach czekowych co do tytułu wpłaty powoduje wzmożenie korespondencji zbytecznej i nadmierne obciążenie personelu biurowego.

Imieniem Komisji Rewizyjnej złożył p. Dr. Emil Podkówka następujące sprawozdanie: Komisja Rewizyjna w składzie — Dra Emila Podkówki, Naczelnika Wydziału, przewodniczącego, pp. Władysława Brydy, wizytatora szkół i Władysława Witkowskiego, wizytatora szkół, przeprowadzając kontrolę rachunkowo-kasową ksiąg i dowodów kasowych w czasie od 13 marca 1935 r. do 18 kwietnia 1935 r. stwierdziła, iż w okresie sprawozdawczym dokonano pracy merytorycznej i buchalteryjnej bardzo znacznej, a w dążeniu do zużytkowania środków tylko na cele Towarzystwa P. B. P. S. P. Pracę tę wykonano oszczędnie przy niewielkim, bo trzech osobowym zespole pracowników. Prowadzono następujące księgi: księgę główną — dziennik, księgę druków wartościowych, księgę dochodów niestałych, księgę kosztów administracyjnych, kartotekę Kół i Delegatur, wykaz wpłat za znaczki na świadectwa szkolne, księgę pożyczek budowlanych.

Stan kasy i dowodów rachunkowo-kasowych na dzień 31. XII. 1934 r. odpowiada po-



zycjom i saldu księgi głównej, ujawnionym w bilansie.

Komisja Rewizyjna, przedkładając Ogólnemu Zgromadzeniu wniosek o udzielenie absolutorjum Zarządowi Okręgowemu T. P. B. P. S. P. za czas jego działalności po dzień 31. XII. 1934 r., zaleca

1) uzupełnienie kartoteki Kół i Obwodów, obejmującej obrót znaczkami wartościowymi, tak, aby mogła stanowić podstawę szczegółową do księgowości.

2) W celu uniknięcia trudnej, jak to wykazała praktyka egzekutywy, po udzieleniu pożyczek — udzielać pożyczek i subwencji po przedłożeniu wszystkich dokumentów, wymaganych przez instrukcje Zarządu Głównego T. P. B. P. S. P.

3) Udzielać pożyczek tylko na okresy czasu, przewidziane instrukcją, wliczając do czasu trwania pożyczek czasokres od udzielania pożyczki do terminów spłaty tychże, a nie od terminu pierwszej raty, jak tego dokonano w kilku wypadkach.

4) Ze względu na wzmagającą się znacznie rachunkowość zaangażować fachową siłę buchalteryjną.

ad 6) W dyskusji nad sprawozdaniami zabrał głos p. Gliszczyński Stanisław i postawił wniosek o przyjęcie wyczerpującego sprawozdania Zarządu za rok 1934 do wiadomości oraz udzielenie absolutorjum za rok 1934. Wniosek ten przyjęli zebrani Delegaci jednomyślnie.

ad 7) Plan pracy na rok 1935 przedstawił p. Wł. Kabaciński. Zadaniem przyszłego Zarządu winno być:

1) rozszerzenie sieci organizacyjnej, (zamiana Delegatur na Koła),

2) powiększenie liczby członków i oparcie dochodów na wkładkach członkowskich,

3) zorganizowanie szerszej kontroli Kół i Delegatur,

4) kontynuowanie dotychczasowej działalności w zakresie budownictwa szkolnego,

5) usprawnienie biura przez zaangażowanie buchaltera.

ad 8) Po uzasadnieniu powyższych zadań przedstawił projekt preliminarza budżetowego na rok 1935. Projekt ten przedstawia się następująco:

#### Dochody.

1. Pozostałość gotówki w dniu 1 stycznia

1935 r.	145.004 zł. 82 gr.
2. Subwencje od Zarządu Głównego	381.000 „ 82 „
3. Wpływy od Kół za materiały wartościowe	270.000 „ — „
4. Znaczki na świadczenia szkolne	135.000 „ — „
5. Ofiary i imprezy bez Tygodnia Szkoły	15.000 „ — „
6. Tydzień Szkoły Powszechnej	50.000 „ — „
7. Inne dochody	7.000 „ — „
Razem	1,003.004 zł. 82 gr.

#### Rozchody.

1. Pożyczki na budowę szkół	476.000 zł. — gr.
2. Zasiłki bezzwrotne na na budowę szkół	230.000 „ — „
3. Przelew na rzecz Zarządu Głównego	187.750 „ — „
4. Wynagrodzenie personelu biura wraz z u-bezp. społ.	10.560 „ — „
5. Wydatki kancelar.	7.900 „ — „
„ „ Komitetów Obwodowych i Kół	9.000 „ —
7. Urządzenie Tygodnia Szkoły Powszechnej	10.000 „ — „
8. Inne wydatki	3.000 „ — „
9. Nadwyżka	68.794 „ 82 „
Razem	1,003.004 zł. 82 gr.

W dyskusji nad planem pracy i budżetem na rok 1935 zabierali głos: p. Hollender Emil jest za rozszerzeniem akcji T-wa, a przede wszystkim za rozszerzeniem działalności T-wa na czynniki pozaszkolne, a odciążeniem kierowników szkół. Zaleca utworzenie w każdym większym mieście ogólnych Kół obywatelskich, w których zgromadziłyby się chętne do pracy pozaszkolne czynniki obywatelskie. Porównuje sprawozdanie Okręgu krakowskiego z Okręgiem warszawskim i wyprowadza stąd korzystne wnioski na rzecz Okręgu krakowskiego. Stwierdzając na podstawie tych dat żywotność T-wa w Okręgu krakowskim dzięki pracy Zarządu Okręgu a w szczególności wiceprezesa p. Władysława Kabacińskiego oraz biura, wyraża podziękowanie, co obecni przyjęli jednomyślnie hucznie oklaskami.

Następnie p. Dyrektor Hollender stawia wniosek, ażeby Delegaci na Walnem Zgroma-



dzeniu w Warszawie zaprosili przyszły zjazd do Krakowa, o co zabiega również Prezydent miasta Dr. Mieczysław Kaplicki, prezes Zarządu Komitetu Obwodowego Miejskiego Towarzystwa.

P. Gliszczyński proponuje w projekcie preliminarza zmianę w tym kierunku, aby poz. 9 w rozchodach (nadwyżka) przenieść do poz. 1. Jest on za zakładaniem Kół ogólnych, ale tylko w dużych miastach.

P. Liszka jest przeciwny zakładaniu Kół ogólnych, natomiast proponuje zakładanie Kół przy urzędach i instytucjach. Uważa za wskazane wprowadzenie odznak członkowskich zgodnie z § 9 statutu.

P. Cieśla przemawia również przeciw zakładaniu Kół obwodowych. Żąda wydatniejszych kwot na budownictwo w powiecie częstochowskim.

P. Massalski popiera wywody p. Liszki co do zakładania Kół przy urzędach i instytucjach i zaleca Komitetom Obwodowym opracowanie sposobu jednania członków.

P. Czapik omawia sprawę zaopatrywania podręczników szkolnych znaczkami T-wa i stwierdza, że zwłaszcza w małych miastach dzieją się ze strony księgarzy pewne nadużycia

Pan Kurator, reasumując obrady Ogólnego Zgromadzenia, stwierdza, że na terenie Kuratorjum Krakowskiego jest usilna i bezinteresowna praca w kierunku podniesienia T-wa, przy bardzo niskich wydatkach administracyjnych. Jest za rozszerzeniem akcji przez zyskiwanie członków z innych sfer społecznych poza nauczycielstwem, natomiast przeciwny jest i uważa to za niedopuszczalne, ażeby nauczycielstwo za brakującą liczbę członków w Kole opłacało składki członkowskie. Również nie może pozwolić na jakikolwiek nacisk ze strony administracji szkolnej na nauczycielstwo w kierunku jednania nowych członków i zamiany delegatur na Koła. Podkreśla konieczność przyznania większych kwot przez Zarząd Główny na budownictwo szkolne w terenach powodziowych. Wreszcie wyraża podziękowanie p. Dr. Franciszkowi Parylewiczowi, dotychczasowemu prezesowi Zarządu Okręgu za owocną pracę na rzecz T-wa w ubiegłym roku sprawozdawczym.

ad 9) Na wniosek Komisji Matki wybrano przez aklamację do Zarządu Okręgu T-wa na okres 3-letni pp. M. B. Godeckiego, Władysława Kabacińskiego, Michała Baścika, Ludwika

Osieckiego, Tadeusza Gdulę, Dr. Marcina Serafina i Stanisława Rychtera, zaś na zastępców: pp. Jana Nowaka, Kzimirza Lewickiego. Do Komisji Rewizyjnej weszli: pp. Dr. Franciszek Parylewicz, Dr. Emil Podkówka, dyrektor Emil Hollender, zaś na zastępców ptk. Wójcicki i inż. Czaplicki.

ad 10) Imieniem Komisji Wnioskowej p. M. Gliszczyński złożył sprawozdanie i przedstawił Ogólnemu Zgromadzeniu następujące wnioski:

1)) Walny Zjazd Delegatów, wychodząc z założenia, że realizacja zamierzeń statutowych T-wa uzależnioną jest w pierwszym rzędzie od ilości członków, wzywa Koło do intensywniejszej pracy w kierunku jednania nowych członków.

2) Zjazd uważa, iż w większych środowiskach należałoby zainteresować członków innych organizacji sprawami Towarzystwa; wśród tych organizacji jednać członków dla istniejących Kół wzgl. tworzyć odrębne Koła.

3) Zjazd Delegatów, wychodząc z założenia, iż na powodziowych terenach zachodzi konieczność budowy nowych szkół, a Samorząd gminny w związku z powodzią, mając dochody zmniejszone, nie jest w stanie udzielać dotacji na budowę, zwraca się z prośbą do Zarządu Głównego o udzielenie specjalnej dotacji na ten cel w kwocie 111.000 zł.

4) Zjazd Delegatów zwraca się z propozycją do Zarządu Głównego, aby polityka dotychczas prowadzona kapitalizacji dochodów roku ubiegłego do roku następnego była zaniechana.

5) Zjazd Delegatów wyraża gorące podziękowanie dotychczasowemu prezesowi p. Dr. Franciszkowi Parylewiczowi za owocną i wydatną pracę w charakterze przewodniczącego organizacji.

6) Ze względów zasadniczych preliminarza budżetowego Zjazd Delegatów uchwala w projekcie preliminarza poz. rozchodową Nr. 9 przenieść do poz. Nr. 1.

Powyższe wnioski Zwyczajne Ogólne Zgromadzenie uchwaliło przez aklamację.

Wobec wyczerpania porządku dziennego p. Przewodniczący zamknął posiedzenie.

W Krakowie, dnia 4 maja 1935 r.

Przewodniczący:

Marjan Bronisław Godecki wł. r.

Sekretarz:

Andrzej Marszałek wł. r.